

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP**

Cluj, 1935. IV. évfolyam
64. szám.
Március 17.

Vasárnap

Önhatalmúlag birtokba vette a város az EKE muzeumát

**Törvényes szerződés és belügyminiszteri rendelkezés
ellenére történt a meglepő intézkedés**

(CLUJ.) Az Erdélyi Kárpát Egyesület múzeuma ügyében tegnap délután váratlan fordulat történt. Dr. Anca Corneli alpolgármester vezetésével háromtagú hivatalos bizottság szállott ki az Erdélyi Kárpát Egyesület Mátyás király szülőházában lévő helyiségebe.

Lepecsételték a helyiség ajtaját, a kulcsokat magukhoz vették, majd rendőrt állítottak a bejáratához. A bizottság kiszállása alkalmával történetesen csak a szolgálatteljesítésnek a muzeumban és így minden ellenállás, vagy tiltakozás nélkül ment végbe a foglалás.

AZ EKE BÉRLETI JOGA

Beszéltünk az Erdélyi Kárpát Egyesület egyik érdemes vezetőtagjával, ki a következőket mondotta a feltűnést keltő foglалás ügyében:

— Az EKE 1900-ban 15 évre szóló szerződést kötött a várossal Mátyás király szülőháza bérletére.

1915-ben, a szerződés lejáratakor egyik fél sem mondotta fel a bérleti viszonyt, ennek ellenére újabb szerződést kötöttünk a várossal amely ötven évre szól.

A város jelenlegi vezetőségének az az álláspontja, hogy az ötven évre szóló bérleti szerződés érvénytelen, mert annakidején a magyar belügyminisztérium nem hagyta azt jóvá. Ezzel szemben belügyminiszteri rendelet van birtokunkban, mely azt igazolja, hogy a magyar közigazgatás rendelkezései szerint a szerződés belügyminiszteri jóváhagyást nem igényel.

Ha azonban ezt a tényt a város nem fogadná el döntő érvnek állás pontunk jogosságának igazolására, úgy

az első bérleti szerződést kell érvényesnek tekinteni. A bérleti törvény ugyanis úgy rendelkezik, amennyiben a szerződés lejáratakor egyik fél sem mondja fel az egyezséget, úgy az automatikusan meghosszabbítódik. Minthogy az

Erdélyi Kárpát Egyesület esetében a várossal első ízben kötött szerződés 1915-ben lejárt, de felmondás egyik részről sem történt, további 15 évvel a szerződés érvénye meghosszabbítódott.

1930-ban ugyanez a helyzet állott elő és így törvényszerűleg 1945-ig a Mátyás-ház bérlete az Erdélyi Kárpát Egyesületet illeti.

— A szerződés érvényességét a város maga is elismerte azzal, hogy alkalmazkodott annak rendelkezése

seihez. Ugyanis a szerződés egyik szakasza úgy rendelkezik, hogy

a város köteles a Mátyás-ház tartozási munkálatait saját költségére végeztetni. Legutóbb 1926-ban tataroztatta a város az épületet.

BEZÁRJÁK A MUZEUMOT

— Az elmúlt év augusztusában állítólagos miniszteri rendelet alapján a város bezáratta a muzeumot.

A rendeletet szóban közölték az

Erdélyi Kárpát Egyesület vezetőségével s mikor írásban kértük a rendeletet, nem tudták azt felmutatni.

Arra hivatkoznak, hogy a muzeum ügykezelése körül szabálytalanságok történtek s ezen a címen került sor a muzeum bezárására. Tendenciózus állítás ez, mert a muzeumot a legnagyobb rendben vezettük, kifogásolni valót még rosszakarattal sem lehetett volna találni.

KÜLDÖTTSEG A POLGÁRMESTERNÉL

— Csütörtökön még a prefektus előtt tárgyalunk Dragan polgármesterrel a muzeum ügyében. A polgármester ígéretet is tett, hogy megelégedésre fogja az ügyet elintézni. Annál váratlanabb volt az az intézkedés, amelynek alapján a város tegnap birtokba vette a muzeumot. Természetesen nem nyugszunk meg az egyoldalú és erőszakos megoldásba, perre visszük az ügyet, — reméljük elégtételt kapunk a bíróság útján. Egyébként ma küldöttség megy Dragan polgármesterhez, hogy megkísérelje közvetlen tárgyalás útján visszaszerezni a muzeumot, a melyben a magyar kultúra nagy értékei vannak felhalmozva...

Ma jóváhagyja a minisztertanács a költségvetés tervezetét

Szolidárisak a Skoda-ügyben az egykori Vaida-kormány volt miniszterei

(BUCURESTI.) Az uralkodó tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, aki részletes jelentést tett a költségvetés elkészítésének munkájáról. Károly király ezután Antonescu pénzügyminiszter és Sasu földművelésügyi minisztert fogadta, akinek kihallgatása szintén a költségvetés összeállításával áll kapcsolatban.

A minisztertanács ma fogja jóváhagyni a költségvetés tervezetét, amelyet hétfőn terjesztenek a kamara elé.

A KÖLTSÉGVETÉS MUNKÁLATAI

(BUCURESTI.) A pénzügyminisztériumban egyébként tegnap egész napon keresztül folytak a költségvetés összeállítási munkálatai.

Tatarescu az irányelvekről ma este tájékoztatja a sajtót. A költségvetés parlamenti beterjesztésével egyidejűleg a törvényhozás

előre viszik mindazokat a pénzügyi javaslatokat is, amelyek a költségvetéssel összefüggésben állanak. Tehát a különböző adónemek megváltoztatására szolgáló tervezeteket is. Ugyanakkor beterjesztik azt a fontos módosítást is az egyenes adótörvénnyel kapcsolatban, hogy az érvényben lévő törvénnyel ellentétben az adónemfizetés miatt felvett kihágási jegyzőkönyv és az adóalany esetleges felelőssége ne függeszthesse fel az ítéletig az adó befizetését.

MANIU VAIDA ELLEN KORTESKEDIK

(BUCURESTI.) A Curentul jelentése szerint Vaida Voievodot, az április 20-án Mehedintiben megtartandó szenátorválasztásokon jelölni fogják. A nemzeti parasztpárt jelöltje Radulescu Mehedinti lesz, a

kinek a választásánál Maniu is segídekezni fog.

AKIK A SKODA-ÜGYBEN SZOLIDÁRISAK

Vaida különben az egyik barátja útján levelet intézett Popovici Mihályhoz, amelyben tudomására hozza, hogy úgy ő, mint az 1933 évi Vaida-kormány összes tagjai

szolidárisnak nyilvánítják magukat az akkori kabinet miniszterei nek a Skoda-ügyben elfoglalt álláspontjával.

VAIDA HIVEI

A Dimineata jelentése szerint, ha Vaida új pártot alakít egyetlen nemzeti parasztpárti vezető sem fogja követni. Legfeljebb az ügyvédek sorából lesznek hívei, akik a numerus clausus akciót szeretnék érvényesíteni az ügyvédi kamarákban.

SZÍNHÁZ

Itt a szerelem!

Csupa derű, tánc, ének és zene!
Nagyszerű szöveg!
Kitűnő szerepek, ragyogó kiállítás!

Kissé sikamlós, de nagyon mulatságos!

Rendező: Ihász Aladár!
Karnagy: Dr. Adorján András!
Táncok: Tebán János!

HETI MŰSOR:

Szombat délután 3 órakor: *Rágalmom?* (Első olcsó helyáras előadás).
Szombat délután 6 órakor: *Ma éjszaka szabad vagyok.* (Olcsó helyárral).

Szombat este 9 órakor: *Itt a szerelem.* (Nagy táncos operett-újdon-ság. Premier-bérlet 16. szám).

Vasárnap délután 3 órakor: *Nápolyi kaland.* (Első olcsó helyáras előadás).

Vasárnap délután 6 órakor: *De nevé.* (Strauss János nagyoperett-je 3-adszor).

Vasárnap este 9 órakor: *Itt a szerelem.* (Táncos operett másodszor).

Hétfő este fél 9 órakor: *Itt a szerelem.*

Kedd 8 és fél órakor: *Itt a szerelem.* (Operettújdon-ság 4-edszer.)

Szerda 8 és fél órakor: *Egy nő, akinek multja van.* (Újdon-ság elő-ször. Premier bérlet 17. szám)

Csütörtök 8 és fél órakor: *Egy nő, akinek multja van.*

Péntek 8 és fél órakor: *Egy nő, akinek multja van.*

Szombat délután 3 órakor: *Gyöngyvirág.* (Olcsó helyárral.)

Szombat délután 6 órakor: *Mosolyországa.* (Első olcsó helyáras előadás.)

Szombat este 9 órakor: *Nebántsvirág.* (A klasszikus operett ciklus 8-adik felújítása. Premier bérlet 18. szám)

Vasárnap délután 3 órakor: *Cigányszerelem.* (Olcsó helyárral.)

Vasárnap délután 6 órakor: *Itt a szerelem.*

Vasárnap este 9 órakor: *Nebántsvirág.* (2-odszor.)

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA:

Vasárnap, március 17: (Matiné). *Vígözvegy.*

Hétfő, március 18: *Zsidónő.* (Margareta Kroo felléptével).

Szerda, március 20: *Vígözvegy.*

Péntek, március 22: *Mephistofeles.* (Premier.)

Szombat, március 23: *Zsidónő.* (Iskolai matiné)

Vasárnap, március 24: (este) *Vígözvegy.*

Hétfő, március 25: *Mephistofeles.* (Másodszor.)

— GRAMOFONLEMEZEK LEVÉL HELYETT. Newyorkból közlik: A városban nemrégiben egy új postahivatal nyílt meg, amely egyedülálló a maga nemében azzal, hogy nem leveleket vesznek fel postai továbbításra, hanem gramofonlemezeket. Amerikában ugyanis egyre gyakoribbá válik az a szokás, hogy levél helyett gramofonlemezre mondják üzeneteiket s így juttatják el azokat rendeltetési helyükre. A dologban a legérdekesebb az, hogy az amerikai postahivatalnak ez az újítása a gyakorlatban nagyszerűen bevált s így az új postahivatal valósággal agyon van halmozva — gramofonlemez-levélküldemények továbbításával.

SPORT

Naftali lesz jobbszélső az U. csapatában a Juventus ellen

(CLUJ.) Az Universitatea vasárnap játsza első ligamérkőzését a bucaresti Juventus ellen, mely az előjelek szerint óriási küzdelmet fog hozni a két csapat között. A Juventus ugyanis a kiesési zónában áll és ha onnan el akar kerülni, a vasárnapi két pontra okvetlen szüksége van. De erre az egyetemieknek is szükségük van, mert enélkül nem teljesehetnek be titkos vágyuk, a bajnokság megnyerése. Az U valószínűleg Orza helyén tartalékkal, de a jobbszélen Naftalival megerősítve áll ki a következő összeállítással:

Sepi, Borgea, Jancovici, Selim (Orza?), Gain, David, Nasturel (Naftali), Ploesteanu, Tabac, Surlesianu, Baci.

A Juventus csapatát Vogl, az ötvenszeres válogatott játékos a következőképpen állította össze: Creteanu, Vogl, Dragomirescu, Petrescu, Braun, Brandabura, Maior II, Melchior, Zănescu, Palmer, Cristesiu. — A nagy érdeklődéssel kísért mérkőzés vasárnap délután fél 4 órakor kezdődik, megelőzőleg fél 2 órai kezdettel az Avantgarda U — UEC kupamérkőzést játsszák le.

Olimpia CFR-KAC 8. ligamérkőzés

és KAC B—Reuniunea kupamérkőzés a vasárnap délelőtti program

(CLUJ.) Vasárnap délelőtt a KAC két mérkőzése tölti ki a programot. Délelőtt 9 órakor a KAC B) csapata a Reuniunea ellen játsza le első Bolohan-kupamérkőzését, utána pedig a KAC elsőcsapata a satumarei Olimpia csapatával méri össze erejét. Ez a meccs esetleg sorsdöntő lehet a KAC-ra, mely őszkor a szerencsétlen körülmények sorozatos összejátszása miatt csak utolsó helyen tudott végezni. A KAC a télen lelkiismeretes szabadtéri és tornatermi edzéssel készült a tavaszi szezonra és most remélni lehet, hogy lelkes és kitartó játékkal megszerzi a győzelmet jónévi ellenfelével szemben és ezzel már el is kerül a veszélyes, utolsó helyről.

A KAC két csapatát véglegesen még nem állította össze Szathmáry edző, de azok valószínűleg a következők lesznek:

KAC B): Fábán II, Wachter, Kinizsi, Poklóssy, Ferenc, Harasztosi, Weszely, Nagy András, Szaniszló, Brassai, Tulogdy. — Lehet, hogy Valkai és Gáspár is bekerülnek a csapatba.

KAC I: Fábán I, Horváth, Földvári, Palocsay, Boldis, Martinovics, Király, Vass, Geczó, Bakos és Rámay. Ezeket kívül Lenko és Maksay is készenlétben fog állani.

A KAC két érdekes mérkőzése is kitűnő sportot ígér és mindenképp megérdemlik a sok bajjal és nehézséggel küzdő piros-fehérek a közönség támogatását.

Csehszlovákia—Románia mérkőzés Bucurestiben

(BUCURESTI.) A labdarugószövetség hetek óta tárgyalásokat folytat a cseh szövetséggel egy június 6-ikán Bucurestiben rendezendő Románia—Csehszlovákia válogatott mérkőzés leköötésére. Dr. Pelikan, a cseh szövetség ügyvezető elnöke

elvileg hozzájárult a mérkőzés megtartásához, de az időpontban és az anyagiakban még nem történt meg-egyezés. A román szövetség 40.000 cseh koronát ajánlott fel, amit azonban a csehek keveselnek.

Szaniszló János magyar állampolgár

— Ezen a címen óvta meg a CFR az AMTE elleni mérkőzés

(BUCURESTI.) Jelentették, hogy a CFR megóvta a mult vasárnap az AMTE-vel szemben elvesztett ligamérkőzését azon a címen, hogy Szaniszló Jánost a labdarugószövetség tévesen igazolta le, mert Szaniszló magyar állampolgár. A fővárosi sovinszta lapok a régi recept szerint még ebből is magyarellenes kihoandást csinálnak és például a Curentul „sportrovatvezetője” dühtől tájékozva egyszerűen azt írja, hogy az a játékos, aki az „irredenta” magyar amatőr válogatottban Románia ellen játszott, romániai sportegyesületekben többé nem szerepelhet. Szerencsére a labdarugószövetség jobban ismeri a szabályokat, mint a Curentul „szakírója”, akinek tudnia kellene, hogy a román szövetség szabályai szerint a ligamérkőzéseken legfeljebb három külföldi állampolgár szerepelhet.

A Haggibbor és a KKASE rendezi meg Románia 1935-ik évi asztali tennisz bajnokságait

(CLUJ.) Április 6-ikán és 7-ikén az ország legjobb asztali tenniszjátékosai adnak egymásnak találkozó Clujon, mikor is a Haggibbor és a KKASE Románia 1935-ik évi bajnokságait rendezik meg az Uni-

tárius kollégium tornatermében, illetve részben a Haggibbor klubhelyiségében. A programon csapatverseny, I. osztályú férfi egyes, férfi páros, női egyes, női páros, vegyes páros, II. osztályú férfi egyes, férfi

Ma dísznótór és vargabéles a Moldován-téle étteremben, P. Gh. Sion No. 1. Cigányzene, reggelig nyitva.

páros és III. osztályú férfi egyes verseny szerepel. A minden bizonnyal magas színvonalú verseny nevezési zárata április 5-ikén este 8 órakor van. Nevezések ezen időpontig Diamantsein Ernő, Cluj, Calea Regele Ferdinand 24. szám címre küldendők. A győztesek és helyezettek értékes tiszteletdíjakat, plaketteket és érmekeket kapnak, a rendezőség, a vidéki versenyzőket teljes ellátásban részesíti, de kéri a vidéki egyesületeket, hogy nevezéseiket a fenti címre mielőbb küldjék el.

A vasárnapi mérkőzések bírói

(CLUJ.) A vasárnapi labdarugó-mérkőzések bírói a következők:

Délelőtt 9 órakor KAC B—Reuniunea kupamérkőzés: Cosma Alexandru, délelőtt 11 órakor KAC I—Olimpia CFR B) liga: Masulet Mihail Oradea, délután 2 órakor Avantgarda U—UEC kupamérkőzés: Stanciu Aurelian, délután fél 4 órakor Juventus—Universitatea A) ligamérkőzés: Pálffy Arad, hárbírók: Pesecan és Catona.

A kispályán délelőtt 9 órakor lejátszandó Románia—Unirea ifjúsági barátságos mérkőzés bírja Mann Károly.

A MAGYAR PROFI LIGABAJNOKSÁG vasárnapi fordulójának mérkőzései a következők: Ferencváros—Budai 11, Hungaria—Somogy, Újpest—Kispest, Soroksár—Attila, III. kerület—Bocskai, Szeged—Phöbus. — A programon tehát különösebben érdekes mérkőzés ezuttal nem szerepel. A Hungaria csapatában vasárnap fog bemutatkozni Müller, az ujonnan szerződött bécsi középcsatár.

NAFTALI — NASTUREL. A Haggibbor fiatal és tehetséges játékosa, mint már jelentettük, az Universitatea részére kérte leigazolását, ami már meg is történt. Naftalit Nasturel néven igazolták le és új csapatában ezen a néven fog szerepelni.

TEKE-SPORT

Versenyeredmények. Cluj: III. ker. FC—Juventus 207:182, 12 ját; III. ker. FC—Vasas 199:172, 12 ját; Hercules—Avram Iancu 148:171, 13 ját; Favorit—Juventus 199:178, 11 játékos.

Program. Cluj: Folyó hó 17-én, délután 5 órától a Hercules T. T. Mörice, Béla vándordíj házi versenyé melyre kértnek a Hercules-tagok a Kovács-pályán megjelenni.

MOZI

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Str. Văii 7.

Telefon: 171.

Szombaton 6 és 9 órakor: Vasárnap 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. *Szerelem dala.* A legnagyobb sikert elért filmklager. Főszerepben: Gustav Fröhlich és Renate Müller. II. *A tiltott dal.* Főszerepben: Don Jose Moica és Monna Maris

Derűs színlátók a két erdélyi szerző közös darabjának próbájáról és előadásairól

(CLUJ.) Az Alsóbb osztályba léphet — Gredinár Aurél és Walter Gyula közös darabja a társadalmi lefokozódás bemutatásával valóságos iskolát teremtett. Ma mindenkinek, akinek nem sikerül valami terve, azt szokták mondani: Maga is alsóbb osztályba léphet. Különösen a kártya és rómi játékoknál szokták ezt a kifejezést használni. Csúpan a szerzők részvételével abban a dícsőségben, hogy a kedvező kritika és a közönség elismerő véleménye felsőbb osztályba léptette őket. Bár ugyan ők is szívesebben vették volna, ha az „alsóbb osztály”-t, vagyis az előadást a közönség minél többször megismételtette volna velük.

A darab próbáin és előadásain különben sok kedves epizód történt. Az utolsó próbán a színészek összebészélve a főszereplő Kovács Gyurkával, kitűnően eljátszottak egy szívbajost.

Kovács próba közben hirtelen rosszul lett, mint akit szívgörccs fogott el. Az egyik jelenlevő szerző, Gredinár Aurél rémülten nézte végig a jelenetet és rémülete csak fokozódott, amikor a színészek kiméletesen közölték vele, hogy Kovácsnak szervi szívbaja van, nem szabad felizgatódnia.

— Lehet, — mondták, — hogy ezért a premiernek el is kell maradnia, feltéve, ha az orvos nem ad engedélyt mégis Kovácsnak a játékra. És Gredinár egész napon át drukolt Kovács szívbaja miatt, miközben a színészek nagyszerűen szórakoztak a kitűnő ugratáson.

Ugyancsak a próbákon történt, hogy Stoll Béla, a vándorfényképész átnyújtotta a mintakollekcióját Kovácsnak. A következő pillanatban a főszereplőn valóságos kacagógörccs vett erőt. Kiderült, hogy

a mintakollekcióba szép nők helyett mindenféle fegyházviselt pókákat csempészték bele és Kovácsnak „ideálja” fényképe helyett egy olyan betörő-kép jutott, akinek a nyakában ott csüngött a rendőrségi nyilvántartó fénykép száma is.

Érdekessége az előadásnak, hogy utána Fényes Aliz, a leépítendő gépirovány több helyről szerződési ajánlatot kapott s közölte vele, hogy szívesen alkalmazza gépiroványának. Most aztán ezzel ugratják a kollégái, Vermes Katót pedig az az, hogy csak azért jutott jó szerephez a darabban, mert a Guráth-féle perecekkal „lepercezték” a szerzőket. A másik érdekessége a dolognak, hogy Tompa Bélát a ruletteselek szeretnék maguk közé leszerződtenni, míg Tompa Pufiból a fűszerkereskedők egyesülete készült dísztagot csinálni.

A darab szép sikeréhez hozzájárult, úgy, hogy a budapesti Márton-féle színpadi vállalat és Incze Sándor, a Színházi Élet főszerkesztő tulajdonosa a szerzőktől kritika és fénykép-anyag azonnali elküldését kérték, Incze pedig a darab egy példányának elküldését is sürgeti.

A sok örömben azonban öröm is vegyül. Amióta a darabot előadták, a két szerzőt valósággal megrohanták az emberek. Azt gondolják, hogy rengeteg pénzt kerestek, tehát vagy eladni akarnak nekik, vagy pedig a régi adósságaik megfizetését sür-

getik. Szóval nehéz kenyér ma bol-dog szerzőnek lenni.

És még egy. A szerzők tiszteletére az Ujságíróklub bankettet rendezett, amelyen a szereplő színészek kivül gróf Bánffy Miklós, a kiváló író és színpadi rendező is megjelent. S a megjelentek előtt Nemes Ferenc a Brassói Lapok helybeli tudósítója, az alábbi kis, hirtelenében rögtönzött kedves verset olvasta fel:

Hitem kemény, mint a malter,
jó darabot írt a Walter,
a pénzt e darabtól várja,
máris van egy Gre-dinárja.
Jövőre már lesz egy Fordja,
fejét most magasán bordja,
ez viszont csalo-ka látszat,
nem nyársat nyelt, hanem társat!
Fübe már egyike sem harap,
hisz amit csináltak: darab,
s ha a szerzők száma: iker,
nem maradhat el a siker!
Szerencsét ígér a címe,
meg is magyarázom, ime:
mert a címében van: „léphet”

s aki valamibe lépett...

De minek is magyarázni,
meg szeretném kezük rázni,
bátran lehet tenni vele,
hisz nem azzal léptek bele...

És jó dolognak bizonyult a társ-szerzőség azért is, mert így a darab utáni dícsőséget mindkét szerző külön-külön magának vindikálhatja, a kifogások miatti felelősséget pedig egyik a másikra háríthatja át.

És a társszerzők még az ünneplést is megosztották egymással. Amíg Gredinárt az Ujságíróklubban ünnepelték, Walter Puskás Béla zenéje mellett a Gambriusban vigadozott, ahol dr. Kis Elek unit. teológiai tanár, Botos János lapszerkesztő, Zoltány Ferenc biztosítási tisztviselő és mások mondtak rá kedves köszöntőket, amelyekre Walter kollégája nevében is hálátelt ötletességgel válaszolt. A szerzők, a két Castor s Pollux, azután az Ujságíróklubban testvériesen megfélézték a dícsőséget — a cech-el együtt...

Select Mozgó Ma rendkívüli premier:

Jean Harlow legújabb szenzációs filme:

Nem vagyok eladó!

ANITA LOOS regénye nyomán. Többi szerepekben: Franchot Tone, Lionel Barrymore, Lewis Stone. Műsoron kívül hangos Híradó.

A kincstár adóssai, vagy a pénzügyi kihágásokért megbüntetett egyének csak akkor perelhetik az államot, ha a vitás összeget letétbe helyezik

(CLUJ.) Csak a napokban adott hírt a „Jóestét” arról a pénzügyminiszteri rendelkezésről, hogy ha harmadik személy az adóban lefoglalt és elárverezendő tárgyakat, buforokat igényli, ezt csak abban az esetben teheti meg, illetőleg a pénzügyi hatóság csak akkor szünteti meg a foglalatást,

ha az igénylő a kérdéses tartozás teljes összegét az illetékes hatóságnál letétbe helyezi.

Most újabb körrendelet érkezett a pénzügyminisztériumtól az alárendelt hatóságokhoz. Ezek szerint a pénzügyminiszter az igazságügyi miniszterrel egyetértőleg utasítást adott ki, hogy

a bíróságok csak akkor tárgyalják a kincstár adóssai vagy a megbírságotlalt által az államkincstár ellen indított kereseteket, ha az it-

lető először letétbe helyezi a vita tárgyát képező összeget.

A pénzügyminiszter ezen elgondolását arra alapozza, hogy nagyon sok olyan adósa van az államnak, aki alaptalanul indít tiltakozó kereseteket, csakis azért hogy ezzel a fizetést elhúzza.

Ugyanis a kereset folyamán számos tárgyalást elhalasztanak, az ítélet ellen felebbeznek és végül az a helyzet, hogy az állam nem juthat pénzhez.

Az egész rendelkezés érdekessége azonban az, hogy viszonyosság nem állhat fenn. Vagyis, ha például az állam tartozik valamelyik vállalatnak, intézménynek, vagy cégnek, per esetén az államnak nem kell letétbe helyezni a vitás összeget,

valószínűleg azért, mert az állam soha sem perli hitelezőit.

Miért került Sándor József szenátor fegyelmi elé?

(CLUJ.) A szenátus egyik multheti ülésén Sándor József, a magyar-ság ősz szenátora nagy beszédet mondott a székelység súlyos helyzetéről. Beszéde során higgadt és tárgyilagos hangon tártá a szenátus elé mindazokat a közigazgatási visszaéléseket, amelyek nap-nap után elviselhetlenné teszik a békés és dolgozó székely nép nyugodt életét.

Sándor Józsefet beszédjének egyes kitételeiért a szenátusi fegyelmi

elő állították és egyben intézkedtek, hogy a beszéd, amelynek egyébként minden állítását konkrét adatok támasztottak alá, ne kerüljön a szenátus jegyzőkönyvébe a Monitorul Oficialba.

A magyar szenátort az EMKE küszöbönálló törvényszéki tárgyalásai hazaszóltatták s így közvetlenül is alkalmunk volt beszélni a fegyelmi ügyről. Mik voltak beszédjének kifogásolt részei?

— Szenátusi beszédem — mon-

Mi kell a kis babának?

Hintőpor,
Baby-creme, Baby-
szappan, de az

Stöfer
legyen!

dotta nekünk Sándor József szenátor, —

megismétlése volt annak a kiáltványának, amelyet az Országos Magyar Párt a kormány elé terjesztett. Minthogy azonban a kormány nem érdemesítette meg válasza sem a magyarság panasza, megbízást kaptam a párttól hogy a sérelmeket a szenátusban hozzam a kormány tudomására.

Hangsúlyozni kívánom, hogy beszédemben nem mondtam többet, mint amennyit a párt kiáltványában le-szögezett, sőt igyekeztem annak hangját mérsékelni.

— Beszédem elmondása után másnap Damian szenátor javasolta, hogy beszédemet töröljék a szenátusi jegyzőkönyvből. Kifogásolta, hogy a székelység erényei méltatásakor felemlítettem, hogy

a magyar királyok és fejedelmek annakidején székely katonákat küldtek a Vajdaságba a törökök ellen.

Továbbá, hogy miért mondtam azt, hogy

a székelyföldi állapotok következményeként a Magyar Párt nem osztozkodhatik a felelősségben a prefektussal.

— Ezek voltak beszédem kifogásolt részei. Egyik szenátor még azt is felhozta terhemre, hogy

beszédemet én továbbítottam a szenátus telefonján Budapestre.

Mindezekről csak közvetve értesültem — fejezte be szavait Sándor József, — mert másirányú elfoglaltságom miatt nem lehettem jelen a szenátus kérdéses ülésén.

MacDonald távozik az angol kormány éléről

(LONDON.) MacDonald miniszterelnök egészségi állapota még mindig nem kielégítő. A miniszterelnök előrehaladott kora és betegeskedése miatt a legkomolyabb formában foglalkozik azzal a tervvel, hogy visszavonul a politikai élettől. MacDonald szándéka az, hogy a májusban megtartandó nagy ünnepségekig, amikor is György király uralkodásának 25 éves évfordulóját fogják megünnepelni, a helyén marad, akkor azonban feltétlenül távozni fog a miniszterelnökségből. Helyét valószínűleg Baldwin helyettes miniszterelnök fogja átvenni.

— A SZOCIÁLDEMOKRATAK KÖZGYÜLESE.

A szociáldemokrata pártszervezet magyar nyelvű tagozata múlt vasárnapra hirdetett közgyűlést vasárnap, március 17-én délelőtt 10 órakor az Építőmunkás Otthonban tartja meg. A szociáldemokrata párt tagjait ezúton hívják fel, hogy minél számosabban jelenjenek meg ezen a nagyfontosságú közgyűlésen. A közgyűlés foglalkozni fog — egyebek között — az aktuális politikai kérdésekkel is.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges külső hirdetések kezelési díja 5 Lei. A keletkezett napi megjelenésre d. e. 11 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

MEGNYILT A „CHIC“ ÁRU-HÁZ, Cluj, Piata Mihai Viteazul 39, Vlad mellett. Férfi és gyerek ruha, garantált kézimunka cipők, fehérneműk, kalapok, nyakkendők harisnyák legolcsóbb gyári áron beszerezhetők. Győződjön meg olcsó árairól. (f 1301)

NE FÖZZON OTTHON! Kitiű nő ebédjét olcsón baba is szállítjuk bárhová. Str. Mico 21. (f 1333)

FOTO KISSNÉL Londrei 44. 6 levelezőlap 60 lej, speciális gyermek felvételek. (f 1326)

KERESEM fiatal modern dolgozó nő bizalmas barátságát. „Minden szombat este“ jelígre. (720)

KERESEM független, csinos urinő érdeklődni barátságát, kivel esti árámat eltölteném. Levelet „Sürgős“ jelígre. (745)

ADÁS-VÉTEL

VESZEK eladok mindenféle butorokat, BERAKTÁROZÁSOKAT olcsón vállalom. Butoraktár. Calea Victoriei 25. (9647)

BŐR ÉS TALPÁRUT legolcsóbban BALOGH JENŐ borkereskedőnél, P. M. Viteazul 20, vásárolhat. (f 1291)

MODERN díó hálók olcsón eladók. Marasesti 17, asztalos műhely. (654)

OLCSÓ SZEP PARCELLÁK eladók a Házsongárd legszebb részén. Cím a kiadóban. (f 1273)

ELADÓ parkettes hámszobás családi ház. Piata Unirii közelében (Ovár), Cím a kiadóban. (539)

JÓFORGALMU mészárszék teljes berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. (588)

HAZASTELEK szoba, konyha, nyári konyha, mellékhelyiségekkel eladó Str. Petru Rares 55. (620)

ÉPÍTETŐK és vállalkozók részére eladó építéshez minden szükséges szerszám és állvány anyagok. Értekezni Cluj, A. Iancu 40. Máyer. (622)

HÁZ ELADÓ. Közel a piachoz. 45.000 lej. Plugarilor 27. sz. Érdeklődni 1-3 és 5-7 óráig. (635)

BUTORT, keményfa hálósobák 6500 lejtől, díó telehálók 12 ezer lejtől csak nálunk szerezhető be. Expozitie de Mobile, Gherla. (637)

PERZSA ÉS ZSAKSZONYEGEK minden méretben és fonalak gyári árban állandóan raktáron. Orient, Calea Motilor 14. (641)

GYONYORÚ szép költeni való kanári pár eladó. Cím a kiadóban. (648)

RÉG BEVEZETETT deszka, épület és tűzifa raktár eladó vagy bérbeadó. Érdeklődők „Faraktár“ jelíge alatt kiadóba írjanak. (f 1329)

HAZHELY eladó. Júliu Cézár 32. (1330)

ELADÓK jókarban levő ebédlő borszék, mahagoni asztalkák, lámpa. Regele Ferdinand 93, II. em. 6. (678)

ELADÓ VIZIMALOMHOZ vas belső fafogas kerék 90 foggal, 2 kőjarrattal, 14 fogas koronggal, 8 lej kilógramja, több malomrészek, 90 mm. vastag acéltengelyek, 6300 mm. hosszú, 42 colos kőhöz gyári kőpad komplett. Vizikerek, gerendelyek csapokkal. Cluj, Kovács Bálint, Str. Sft. Petru 2. (358)

EGY teljesen új állapotban levő 28-as típusú Overland vippet luxusautó 25.000 lejért eladó, futott 15 ezer kilométert. Érdeklődni lehet Simleul-Silvaniei (Sălajmegye), Str. Brătianu 12. (f 1354)

SINGER varrógép csolnakos eladó Pata-uca 98. (669)

TEHERAUTÓ fuvarra kerestetik. Értekezni Muncitorilor 105. (670)

ELUTAZÁS miatt sürgősen eladó: három szoba, konyha berendezés, egyenként is. Ugyanott zongora 8000 lejért. Cogălniceanu 8., második ajtó jobbra. (675)

VESZEK ócska ajtókat Neumann Samu, Str. Surdă 23. (682)

HATHENGERES Essex nyitott turakocsi kifogástalan állapotban, új gumikkal sürgősen eladó. Utazóknak különösen alkalmas. Telefonszám: 717. (692)

HASZNÁLT butorokat a legnagyobb árban veszek. Decebal 3. sz. Új hid mellett. (724)

BICIKLIT jókarban levőt veszek. Címeket a kiadóba kérek. (707)

KERESEK MEGVÉTELRE: Jó-kai összes műveit, Mikszáth összes műveit, Malonyai Magyar nép művésze. Király könyvkereskedés. P. Unirii 15. (710)

EGY új modern díófagyóker ebédlő sürgősen eladó. Cím a kiadóban. (712)

KITÜNŐ állapotban levő ebédlő háló és szalonbutorok és képek eladók. Vulcan-uca 16a. (717)

ELADÓ hat lakrészből álló házas telek. Str. Scărilor 5. (721)

SZÉP kőrisfa hálósoba, díófa és festett szekrények, ágyak, szalonok, asztalok, székek, többféle butorok olcsón eladók. Decebal 3. Új hid mellett. (725)

2-3 HOLD földet keresek megvételre Cluj környékén Békás, vagy a Somesani felé eső részen. Cím a kiadóban. (729)

KERESEK megvételre schimbás lovat. Fülöp, Royal-mozgó. (f 1356)

ELADÓ urilakás község közepén (Clujhoz 30 km.) 12 helyiségből, háromnegyed hold parkírozott, 1/4 hold gazdasági udvar, 1 1/2 hold kert, szántó, gyümölcsös. Több részre osztva is eladó. Clujra napi autóbusszjárat a ház előtt, vasutállomás 3 km. Cím a kiadóban. (1271)

HÁROMKEREKÜ gyermekbicikli kerestetik. Regele ferdinand 121. ajtó 3. (735)

ELADÓ telek a belvárosban 3x2 szobás komfortos lakással, részben adómentes, hozzádoka a befektetett összegnek 10 százaléka. Cím a kiadóban. (623)

ELADÓ chinaezüst széder tál és chinaezüst kávéházi leltár. Strada Văii 5. (744)

ELADÓ 2 komplett mozi, engedéllyel, áramfejlesztő motorral és dinamóval 65 Volt, 30 Amper. Cal. Victoriei 30. (737)

IRODABUTORT jókarban levő nagyobb íróasztalt, íratszekrényt, heverőt és írógép-asztalkát megvételre keresünk. Ajánlatokat „Kézpénz II jelíge alatt a kiadóba. (625)

KERESEK megvételre 3-4 szobás családi házat, város belterületén, közvetítők kizárva. Nyilas, Gen. Marechal Foch 127. (740)

GYERMEK sportkocsi eladó. Biciklit jókarban keresek megvételre. Decebal 12, Stern. (742)

RÁDIO 2+1 hálózati, ugyanott mély gyermekkocsi eladó. Cím: Bogdan Hasdău 18. (661)

VADONATUJ kőrisfabetétes teljes hálóberendezés eladó Str. Petru Rares 10, Koncz-telep. (746)

ELADÓ jó állapotban levő használt csatornázáshoz való kőagyagcsövek. P. Mihai Viteazul 25., emelet, háztulajdonosnál. (747)

ELADÓ HÁZ. Teljesen adómentes szoba és konyhából álló. Petru Rares 75. (f 1360)

ELADÓ elsőrendű széna, mázsaszámra. P. Mihai Viteazul 25., emelet, háztulajdonosnál. (748)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ új ház külön telken két szoba konyha, előszoba fürdőszoba és pince, közel a központhoz egy év előre fizetendő nagyon olcsó felvételek mellett. Cím a kiadóban. (545)

KIADÓ 2 szoba, konyha, speiz, veranda, Str. Gruia 20. (Elisabeta út folytatása.) (628)

KIADÓ nyaralásra napos 2 szoba előszoba, esetleg kerttel Grigorescu 32. szám. (695)

EGY szoba, konyha komfortos lakás május elsejére gyermektelen házaspárnak kiadó. Str. Stroescu 11a. (709)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnalra kiadó. Decebal 3. Új hid mellett. (726)

3 SZOBÁS komfortos lakás kiadó május 1-re. Piata Mihai Viteazul 3. (727)

KIADÓ vendéglő és bodega helyisége a Magyar Színház mellett Baritiu- és Saguna-uca sarkán Jóforgalmu hely komplett berendezve május 1-re. Értekezni Pálffy, Cal. Regele Ferdinand 70. (1357)

BEVEZETETT fodrászüzlet kiadó Piata Gării 9. Értekezni Goldfried fűszerüzlet. (751)

EGY szoba kiadó. Kogălniceanu 6., ajtó 3. (736)

KIADÓ azonnal világos szuterin helyiségek, vízkagylóval. P. Mihai Viteazul 25. (749)

LAKÁST KERES

IRODÁNAK alkalmas helyiséget 15-20 szoba és mellékhelyiségek-ből állót keresünk. Ajánlatokat „Intézmény“ jelígre a kiadóba 657

GYÁRHELYISÉG kerestetik 2-300 négyzetméter. Részletes ajánlatokat bérmegjelöléssel „Állandó“ jelíge alatt. (705)

SZOBÁ, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást május 1-re keresek. Ajánlat „Jó fizető“ jelígre. (711)

KERESEK kicsi szoba, konyhát, vagy szobát speizzal. „Házaspár“ jelígre. (716)

EGYSZOBÁS komfortos lakást keresek május 1-re. Szabó Jenő-cég. Pénztárnál. (719)

SZOBÁ, konyhát keres fiatal házaspár az Opera közelében. Címeket ármegjelöléssel „Lakás“ jelígre a kiadóba. (723)

ALLÁST KAPHAT

UGYES, tisztá mindenest felveszek. Cím a kiadóban. (496)

NAGY ismerős körrel rendelkező egyéneket keresek jól jövedelmező házi cikkek eladására. Cím a kiadóban. (668)

GYERMEKTELEN házmaster villany, vízvezetékcsatlószereléshez értő, felvétetik. P. Mihai Viteazul 7., textil-üzlet. (728)

TANULÓLEÁNYT FELVESZ MODERN-szalón, Gólya áruház felett. (715)

SEGÉDVASALÓNÓ, ki gombfelvarrásban is jártas, azonnalra felvétetik Kalapkirály cégnél, P. Unirii 24. szám. (f 1359)

JÓ POLITUROZÓNÓT keresek. Str. Plugarilor 10. (733)

KISLEÁNYT felveszek azonnalra, Imperial cukorkaüzlet, Regele Ferdinand 61. (739)

UGYES, jömegjelenésű akvizitőröket, vagy nőket keresünk. Cím a kiadóban. (741)

ALLÁST KERES

JÓ KELMEFESTŐ segéd állást keres. Címeket „Jó munkás“ jelígre. (708)

20.000 LEJ garanciával pénztárnoki vagy hasonló bizalmi állást keresek. „Garancia“ jelígre ajánlatokat a kiadóba kérek. (722)

HÁZFELÜGYELŐI, vagy üzemenél állást keres idősebb vizsgázott gépész, magasyomású gőzkazán, villany, vízvezetékcsatlószerelő. Cím a kiadóban. (732)

KÖZÉPKORU román, német, magyar nyelvtudással bíró nő, házvezetőnői állást keres. Str. Mărzescu 28, szuterin. (506)

KÜLÖNFÉLÉK

PEKFEKT varrónő olcsón vállal mindenféle női angol, francia munkát, ugyszintén fehérnemű fűző és gyermekruha varrást. Házhoz is megyek. Címeket „Kifogástalan munka“ jelígre kérek. (f 1318)

BEKÁSBAN bérbeadó 8 hold föld 2 lakóházzal. Értekezni Mihai Viteazul 2., emeleten. (564)

KONCZ ERNŐ építész Cluj, Saguna 10. Elvállal: tervezéseket, ellenőrzéseket és építkezéseket legintányosabban. (f 1351)

TÁRSAT keresek 200.000 lejjel élelmiszer gyártásához. „Jövedelmező“ jelígre a kiadóba. (690)

FESTÉK 400 lejért szoba, konyhát Szász, Vrabilor 19. (691)

50.000 LEJ kölcsönt keresek első helyen való bekebelezésre. Cím a kiadóban. (750)

A diplomáciai sakkjáték mesterei

Írta: Halász József

I. Venizelosz nem Macedóniában, nem is Krétán vesztette el a játszmát, hanem — Londonban, helyesebben Berlinben. Erről azonban majd lejjebb szólunk. Most egyelőre csak annyit szögezünk le, hogy a görög forradalom csupán egyik — és nem is a legjelentékenyebb — szála volt annak a diplomáciai szövevénynek, amellyel Anglia a maga világhatalmi helyzetét igyekszik megerősíteni. Hiába: az évszázados gyakorlat a külpolitika mestereivé avatta az angolokat. Az az egyetlen tény is, ahogy Berlin most nyílt színváltásra és állásfoglalásra kényszerítették, bizonyítja hallatlan fölényüket a diplomáciai cselvetések terén. Lássuk csak, miről is van szó. London és Berlin között? Mindenekelőtt azonban elevenítsük fel, hogy London és Páris egyezséget kötöttek és ennek az egyezésnek egyik főtengegye a francia biztonságának kérdése volt. Anglia nem zárkozott el a garanciától, csak ennek fejében nagy árat szabott. Ez az ár pedig az lett volna, hogy Franciaország szakítson a szovjettal, vagy legalább is lazítsa meg a vele való kapcsolatát. Páris talán már ingadozott is ebben a kérdésben, csak hogy közben az erősen kiépített Balkán-paktum, továbbá a kisantant érdekei nem engedték meg, hogy lemondjon Moszkva barátságáról és ezzel a Keleti-paktumot is kútba ejtse.

Anglia tehát változtatott a taktikáján: Megpróbálta a Balkán-paktumot széjjelrobbantani.

2. Ez a kulcsa a görög forradalom kitörésének. Venizelosznak azonban Berlinnek is voltak nexusai. De a Downing Street is jól látta, hogy Németországnak megnő a taréja. Hitlerék annyira elhírték magukat, hogy most már London megkerülésével, a saját szakállukra akartak külpolitikát csinálni. Am az angol külpolitika vezetőinek régi gyakorlata, hogy barátot és ellenséget egyformán kipróbáljanak. Megméri mindenféle szempontból: Mennyit ér? Meddig mehetnek el vele szemben a bizalom terén? stb.

Egy bizonyos: Hitlerék London bátorítása nélkül soha sem mertek volna borsot törni elsősorban Franciaország, másodsorban Olaszország és a szovjet orra alá. Londonban azonban látták, hogy évés közben mennyire megijött a berliniek étvágya. Már hetek óta folytak a tárgyalások a két ország külpolitikai irányítói között, amelyek azt célozták, hogy Sir Simon Berlinben közvetlen eszmecsere folytasson Hitler kancellárral. De a görög események óvatosságra intették Londont.

3. Az angol kormány ugynevezett „Fehér könyve”, amelyben Nagybritánia harci készülődését szárazon, vizen és a levegőben a németek fegyverkezésével indokolják, kísérleti ballon volt csupán. Az angol külpolitika urai látni és hallani akarták, hogyan reagál erre Berlin? És Hitlerék bekapták a horgot. A „Fehér könyv” adataira az első német válasz Hitler kancellár „kormányozható diplomáciai betegsége” volt. Nem voltak elég gerincesek arra, hogy nyíltan meg merjék mondani: Ezek után nem kérünk sir Simon látogatásától, hanem taktikáztak,

hogy időt nyerjenek a továbbiakra. Két hétig volt a német nemzet bálvány „beteg”. Ekkorára sikerült a szerintük méltó felelet a „Fehér könyvre” megadni. Ez a felelet pedig abból állt, hogy Berlin nagy hangon bejelentette: Németország felrugja a versaillesi békeszerződést és erős légi flottát épít ki.

4. London számíthatott erre a válaszra, mert csápjai már jóval előzőleg végig tapogatták Párist, Rómát, Moszkvát, Varsót — hogy a kisebb államokról ne is beszéljünk! Ugy, hogy amikor Hitlerék, abban a hiszemben, hogy nekik áll a vásár, szokott hetykeségükkel nyilvánosság ra hozták katonai készülődéseiket, nyomban megkapták rá a feleletet: „Anglia nem ellenzi a német birodalom fegyveres egyenjoguságát, de ezt a következő négy pont elfogadásától teszi függővé:

1. A locarnói hatalmak légi egyezménye.
2. A keleti egyezmény.
3. A közép-európai egyezmény és Ausztria függetlensége.

4. A fegyverkezési korlátozás kérdése.

Ezt a négy pontot az angol kormány illetékes szervei után Páris, Rómával, Moszkvával és Varsóval is megtárgyalta. Sőt a keleti paktumra vonatkozólag a Balti-államokban is megtette a kellő lépéseket. Ezek az országok, — amelyek felé a német birodalom pedig nagyon kacsintgatott — éppen a legutóbbi napokban adtak kedvező választ Londonnak. Mindezek után Anglia a legkategorikusabb imperativussal áll Berlin elé: vagy elfogadja a négy felsorolt pontot s ekkor kezdetét veheti sir Simon külügyminiszter és Hitler kancellár között az eszmecsere vagy a tárgyalások helyett tettek következnek.

5. Pillanatnyilag ez a helyzet. Berlin beadta a gerincét. Az angol külügyminiszter németországi útja elől így tehát elhárul minden akadály. Anglia a hagyományos 50 százalékos kiegyezési politikájával megint ragyogó diplomáciai győzelmet aratott. A kelleténél nem tovább feszít.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre d. e. 11 óráig a kiadóhivatalban lehet feladni.

KÜLÖNFÉLÉK

FIGYELEM! A volt America étterem P. Unirii 23., újlag megnyílt. Az eddig elismert jó konyha kibővítésével és büffével. Elsőrendű fajborok. Olcsó és figyelmes kiszolgálás. Abona- és menü-rendszer. Esténként elsőrendű zene. (730)

KARPITOS MUNKÁKAT legolcsóbban vállalok, rekamir hajlítófoteleket is, Dull, Calea Victoriei 6 (f 1355)

SZOBAFESTÉS. MÁZOLÁSI munkálatokkal forduljon teljes bizalommal PALOCSAY JENŐHOZ. Rendelések leadhatók a tűzoltó lak-tanyában Palocsayhoz. Telefon 30. (f 1358)

HOCH SÜTEMÉNY TÁRGUMURES, friss, ropogós és kellemes. (f 1315)

KIADÓ bérbe 12 hold kaszáló. Értekezni Str. Crisan 8. (734)

KERESEK berendezett mehanikus műhelyemhez iparral rendelkező társat. Ugyanott veszek, eladok használt kerékpárokat. C. Victoriei 30. szám. (738)

NEMI díjazás ellenében cukrászattól oktatást adok. Értekezni Regele Ferdinand 3., a cukrászdában. (743)

RENTABILIS üzlet és iparvállalat megnagyobbításához tőkével bíró társ kerestetik. Személyes közreműködés nem okvetlen szükséges. Ajánlatok „Megbízható” jelígre a kiadóba kéretnek. (662)

FEHÉRNEMŰ varrónő házhoz, vagy üzlet részére ajánlkozik olcsón. Petru Rares 75. (f 1361)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei, jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 L.

GRAFOLOGUS fogad Calea Regele Ferdinand 51. Analízis 20 lej. (107)

CSUNYA, elhanyagolt, szeplős, májfoltos, pattanásos, ráncos arcbrét legújabb módszerrel teljesen rendbehozzák az UNIVER30 kozmetika szalonban. Eredményes testfogyasztás. P. Unirii 13. (499)

JUTÁNYOSAN készít műlábat, támfűzőt, műkezet, járógépeket, ludtalpbetéteket, orvosi haskötőket, sérvkötőket Zoványi, Regele Ferdinand 4, udvarban. (106)

HIRDETÉS. Oculul Silvii Cluj (állami erdőhivatal) Calea Regele Ferdinand No 98 közhírré teszi, hogy a Dezméri állami csemetekertben mindenféle lomb, fenyő és más különleges dísz csemete, jutányos áron kapható, szükség esetén rendeltetési helyére is elszállítja. Telefon 1006. (795)

FIGYELEM! Tavaszi divat sportöltönyöket a legminimálisabb árban készít ABRAHAM férfitáncos szobá, Str. Paris 21. (f 1366)

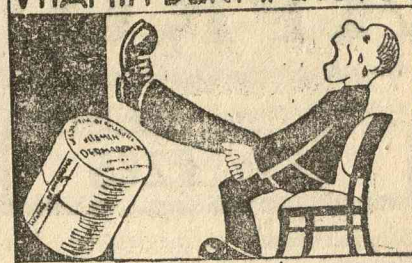
CIANGÁZZAL felelősséggel kiírt poloskát László, Str. Ruzului 56. Telefon 4-25. (f 1362)

60.000 LEJ kölcsönt keresek villa befeljesítéséhez első helyre betáblázásra. „Kamat megegyezés” jelígre kiadóba kérek. (774)

ONDOLÁLÁS, hajmosás, hajvágás 15, borotválás 10. Hajfestés, villanyondolás Székvillai borbélynál, Memorandului 24. (782)

ÁLLOMÁSI trafikba regátba ügyes nő, románul tudó 15 ezer lej garanciával felvétetik. 2000 fix és ellátás „Mercator”, Victoriei 20. (698)

FÁJDALMAIT MEGSZÜNTETI A VITAMIN DERMAROMA

RHEUMA KÖSZVÉNY, CSÚZ ÉS ISCHIAS BANTALMAKNÁL - LEI: 40-60-140 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ

tette Moszkva felé a hirt, de mikor úgy látta, hogy a harmadik birodalom urai Aesopus békájához hasonlóan, tulságosan nagyra akarják fel-fujni magukat, inkább vállalta a szovjetnek is békét garantáló Keleti-paktumot. Ezzel aztán Hitlerék úgy jártak, mint ama „mádi hitsorsos”. Pontosan odaérték, mint ahonnan elindultak. Nagybritánia elismerte fegyverkezési egyenjoguságukat, de csak azzal a feltétellel, ha Németország hozzájárul a háborút kizáró Keleti-paktumhoz és ha nem emel kifogásokat a leszerelési konferencia tárgyalásai ellen. Magyarán ezt úgy mondják: „nesze semmi, fogd meg jól.”

VII. VEGYES SORSJÁTEK

ELSŐ OSZTÁLYÁNAK MÁRC. 15-ÉN TARTOTT HUZÁSI EREDMÉNYEI. Az osztálysorsjátékon nyertek: I millió lej 51613 I. és 51613 II. szériák, 500.000 lej 37668 I. és 37668 II. szériák, 200.000 lej 38667 I. és 38667 II. szériák, 100 ezer lej 9832 I és 25209 II 50 ezer lej 59140 I, 59140 II, 36743 I, és 36743 II, 59902 I, 59902 II, és 47314 I, 47314 II. szériák. A mellék sorsjátékon nyertek: I millió lej a 278424 I, 278424 II és 278424 III. szériák. 250 ezer lej 180203, I., 180203 II és 180202 III. szériák, 100.000 lej 191021 I, 191021 II, és 191021 III. szériák, 264992 I, 264992 II, és 264992 III. szériák. 50 ezer lej 134568 I, 134568 II, 134568 III, 122143 I, 122143 II, 122143 III, 233582 I, 233582 II, 233582 III szériák. És még 7061 drb 50.000 lejes aluli nyeremény.

— AZ ILLATSZEREK MEGÜLÖK A BAKTÉRIUMOKAT. Bizonyára kevesen tudják, hogy az illatszereknek baktériumölő hatásuk is van. Legutóbb egy kiváló magyar tudós állapította meg, hogy tévesnek kell minősíteni azt a felfogást, amely az illatszerek használatát csak könnyelmű élvezethajhászásnak tartja. Az újabb vizsgálatok beigazolták, hogy az illatanyagok nagy részének a baktériumölő hatása a karbolsavét is sokszorosan felülmúlja és így fontos közegészségügyi szerepük van.

— 86 EMELET MAGASSÁGBÓL VETETTE LE MAGÁT AZ ÖNGYILKOS NŐ. Newyorkból jelentik: Családi viszálykodásból kifolyólag Eberhardt Vilma fiatal nő tegnap az „Empire” épület 86-ik emeletéről levette magát a mélységbe. A fiatal nő, mielőtt az öngyilkosságot elkövette, telefonon közölte vidéken levő vőlegényével a szándékát mire az nyomban értesítette a rendőrséget. Tettét nem sikerült megakadályozni, mert mire a rendőrség emberei a helyszínre érkeztek, már csak az alakatlan tömeggé szétzúzdott holttestet találták meg.

Dorotheum Piața Unirii 22. Jelenti,

hogy nem csak használt ruhákat árusít neveltséges olcsó áron, hanem vadonat újakat is. — Megtekintés vételkötelezettség nélkül. Részletfizetési rendszer bevezetve!

APRÓHIRDETESEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei, kisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges külső hirdetések kezelési díja 5 Lei. A két aznapi megjelenésre d. e. 11 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

Szabófelszerelés Armegjelölés Borbélysegéd Boldog házasság Becsületes Elfoglalt Fix megélhetés Farakták Feltétlen megbízható Gyümölcsös Győző Hűséges férj Ideálizmus Intézmény Komoly vevő Készpénz Lelkiismeretes munkaerő Női divatszalon Női fodrász Netto 8 százalék 40—50 ezer 50—100 ezer Pontos fizető 640 Rajzoló Ria Rentabilis megélhetés Természetbarát Vasztergapad jelígekre levelek vannak a kiadóhivatalban.

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ORAKIRALY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (f 1187)

AGNETA közkedvelt jósnő mindent megmond, Calea Regele Ferdinand 129. (495)

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT GRAMMONKENT LEGTÖBBET FIZETEK. ROSNER ORAS, ÉKSZERÉSZ. REG. FERDINAND 114. (f 1278)

„TECHNOLUX“ rádió, villany és vízvezetékcsatlakozási cégnél (Vashid mellett) kapható minden típusú rádió 3000 lejűtől felfelé, patefon, márkás iemezek 50 lejtől, csillár, villanyos készülékek, gyorsfűző, szerelési anyag a legolcsóbban. Rádiójavítás. (704)

VESZEK párhuzamos árut és egyéb szerszámokat. Cím a kiadóban. (f 1565)

GYERMEKKOCSIK legszebb ki vitelben Bodner Áruházban, Calea Victoriei 5. (f 1363)

SÜRGŐSEN eladó jóhangzású zongora, Ion Ghica 18. (803)

HITELBANK betétkönyv sürgősen eladó 30 százalékkal. Érdeklődők címét kérem leadni a kiadóba. (805)

HÁLÓZATI RÁDIO négylámpás, finom olcsón eladó. Csak fodrásznai, Pata uica 2. (797)

CSERÉPKÁLYHA, kanárik és fajmajság eladó. Str. Neagra 3. (796)

ELADÓ olcsón egy szép diszes rézág és egy főzőkemenye. Calea Motilor 60, Bodega. (753)

EGY nagyon jókarban levő zongora nagyon olcsón eladó, Magazie 6-a, Raktár ut. (757)

WIANDOTTE fehér fajtyukok és tyukketrecek elköltözés miatt eladók. Rosetti No 2. (760)

ELADÓ sarokhelyen egy 500 méter négyszögöl telek kerítve 1 szobás lakás, istálló, jó kut és mellette egy külön telek. Coloniale Someseni No 16. (761)

KERESEK jókarban levő szecska vágót és repavágó gépeket. Cím Fekete János, Cluj, Str. Marasesti 66. (754)

FÜRDŐHENGEREK keveset használt állapotban eladók. „Instalator“, Str. Bisericii ort. 1. (762)

KÉT jókarban levő öndi bicikli eladó. Dragalina 86. (768)

KEZTYÜKÖTŐGÉP eladó. Str. Horea 45, ugyanott tanítást is vállalok. (776)

ELADÓ tisztán kezelt üveges paradijsom, Str. Grapei 13. (798)

1 HORDÓ finom savanyu és gyallult KÁPOSZTA eladó. Str. Motilor 32. (666)

ZINGER CSIPKEVARRO alig használt, rendes varrásra is átalakítható, sürgősen eladó. Str. Iorga 2. Fehérnemű szalon, az udvarban. (773)

ELADÓ alig használt jég szekrény és fagylalt apparátok. Takács cukrászda, Baritiu 10. (794)

KÜLÖNBÖZŐ FAJBAROMFIK olcsón eladók. Calea Motilor 63. (f 1364)

ELADÓ szép modern díó telehálok és ebédlőberendezés műasztalos. Str. Fr. David 3. (783)

BÁRMILY áru kihordásra alkalmas könnyű, majdnem új Ford tehérrautó új gumikkal eladó. Dorobantilor 41, mészáros. (785)

EGY jömeneteli fodrászüzlet eladó családi okok miatt. Cím a kiadóban. (792)

ELADÓ új isaládi ház nagy kerttel üveges verandával 50 ezer lej, 25 ezer lejjel átvethető, többi meggyezés szerint. Colonia Sopor, volt Bivalyret, Mészárosnál. (788)

SÁRGACSOVÜ karos és gyalog paszuly sok fajban olcsón kapható Regele Carol 118. (580)

KERESEK Cluj közelében nagyobb birtokot lakóházzal. Ajánlatokat „Komoly vevő“ jelígeire kiadóba kérek. (621)

ELADÓ a város legforgalmasabb helyén modernül felszerelt, jól bevethető étterem és büfé. Azonnal is átvethető. Cím a kiadóban. (f 1346)

HASZNÁLT ÍRÓASZTALOKAT és más iroda-butorokat jó állapotban megvételre keresünk. Cím a Radio hirdetési iroda, Str. Iuliu Maniu 3. (872)

TOLGYFA HÁLOK eladók. Márk asztalos, Fântânelei 30. (664)

JÓFORGALMU kávéház és vendéglő azonnalra eladó. Értekezni: Strada Băii 2, szám, I. emelet, Lőb. (671)

55 HL. JÖMINŐSÉGÜ SAJÁT-TERMESÜ ENYEDI FAJBOR ELADÓ, AIUD, SÉTATÉR 16. KRÁCSKAI KÁROLYNÁL. (703)

KISEBB-nagyobb JÉGSZEKRENYEK eladók. Calea Decebal 19a. (665)

Heti 50 Lei
vagy havi 200 Lei
részletfizetésre
vegyen férfi vagy női cipőket
elsőrendű kézi készítményt!

„ARCO“

cipőkereskedelmi vállalatnál,
Strada Nic. Iorga 11.
Az áru azonnal ki lesz adva!

KIFOGÁSTALAN ujonnan csapágyazott hatvanas szallagfűrészlőcsón eladó. Megtekinthető „Turák“ gépjármű, Str. Trecatoare 13. (681)

LAKATOSOK! Kovácsok! Teljes műhelyberendezések alkalmi áron Surducon (jud. Salaj) Diósi cégnél eladók. (700)

VESZEK 2 szoba konyha fürdőszobás telket vasut közelében, a repülőhidon innen. Ára lehet 120—130 ezer lej. Cím a kiadóban. (693)

MACULATURA PAPIROS kapható. Regina Maria ut 14 sz. alatt, kapu alatt balra. (567)

FORGALMAS külvárosi fűszerüzlet átadó. Cím a kiadóban. (800)

BUTOR jókarban olcsón eladó. Regimentul 83. Inf. 4., első ajtó, 12—4-ig. (585)

KIADÓ LAKÁS

DONATH uton jóforgalmu helyen fűszerüzlet berendezéssel azonnal kiadó. Érdeklődni Str. Fantanele 43. (752)

KIADÓ üzlethelyiség fűszer berendezéssel. Str. Anton Pan 16. sz. (591)

BELVÁROSBAN világos nagy szoba, üresen vagy butorral kiadó. Str. Chorches 12. (680)

KISVENDÉGLŐ italmérési joggal, gyárak közelében kiadó vagy az egész telek eladó. Cím a kiadóban. (645)

APRILIS 1-re kiadó fűszer, korcsma és szoba konyha forgalmas helyen külön telken, Nicolau Victoria 92. (549)

BERENDEZETT fűszerüzlet lakással azonnal kiadó. Cím a kiadóban. (804)

KÖZPONTBAN butorozva vagy anélkül uccai szoba kiadó. Cím a kiadóban. (799)

2 SZOBA konyha kiadó. Str. Paris 10. (755)

KIADÓ egy kicsi szoba, Calea Decebal 12. (801)

SZOBA konyha speiz nagyon szép napos, tiszta, április 1-re kiadó. Érdeklődni Ilie Macelar 12. 764

SZOBA konyha és mellékhelyiségek kiadó. Londrei 19, jobbra 1. (766)

KIADÓ különbejáratu szépen butorozott szoba 2 személynek Dermata és vasutállomás között Str. Petrovici 9. (771)

KIADÓ május 1-re Piata Unirii 10. alatt ötszobás teljes komfortos valamint két szoba konyhás lakás és Str. Regalá 1. alatt egy szoba konyhás lakás. (778)

KIADÓ azonnalra Str. Elisabeta 9., nagy szoba, előszoba, fürdőszoba. (787)

KERTES, napos, komfortos, három szobás villa lakás kiadó. Str. Elisabeta 30. (790)

ÁLLÁST KAPHAT

VARROTT CIPŐK JAVITÁSA OLCSÓ arban az ÓVÁRBAN csakis CSAKI cipésznél készül. Str. Chinezul No 2. (f 1294)

ÜGYNÖKÖK cipőknek részletfizetésre való eladásra intelligens emberek felvétetnek „ARCO“ cipőker. vállalat, Nicolae Iorga 11. (f 1335)

VENDÉGLŐBE főzni tudó bejárónót keresek. Cím a kiadóban. (674)

ÜZLETBE kezdő fizetéssel tanulóléányi felveszek. Románul tudjon, Magazin Vultur, Memorandului 2. (694)

GYAKORLOTT építési rajzoló kerestetik. Címeket, fizetés ígé-nyekkel „Rajzoló“ jelíge a kiadóhivatalba. (659)

ÜGYES KIFUTÓFIUT felvétel Róth cipész, Memorandului 9. (688)

NŐI szabósegéd perfekt munkást felveszek. Cím a kiadóban. (802)

KIFUTÓFIU fél napi elfoglaltságra azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. (756)

KERESEK szígyártó munkást. Cím: Jancu Horowitz, Cluj, Str. Anton Pan 32. (758)

VARRO és tanuló lányok felvétetnek, Calea Regele Ferdinand 14. „Decor.“ (763)

GYAKORLOTT gépírónt keresek. Regele Ferdinand 40, földszint 4. sz. (f 1307)

KIFUTÓFIU felvétetik Coloniale, Victoriei 10. (793)

25 EZER LEJ készpénz garanciával pénztárnoknő kerestetik. „Gyakorlott“ jelíge. (791)

REGÁTI állomási restibe nős üzletvezető, románul tudó 30 ezer lej óvadékkal felvétetik, 6000 lej fix és ellátás. „Mercator“, Victoriei 20. (697)

LAKÁST KERES

KÉTSZOBÁS komfortos lakást keresek. Árat és leírást „Pontos fizető No 640“ jelígeire kérek. (640)

KERESEK április 1-re butorozott szobát 2 személy részére. Leveleket „800—1000 leig kapus nélkül“ jelíge a kiadóba. (767)

KERESEK április 15. vagy május 1-re napos, száraz szoba konyhás lakást, mellékhelyiségekkel. A Marianum közelében. Címeket „Biztos fizető“ jelíge a kiadóba kérek. (775)

ÁLLÁST KERES

ALKALMAZÁST keres egy férfi és egy női szabómunkás. Címeket „Alkalmazás“ jelíge. (789)

TELJESEN megbízható fiatal nő bármilyen bizalmi állást keres. Vidékre is mennék. „Munkaszerető“ jelíge. (759)

MINDEN elfogadható állást keres ingatlan és kp. garanciával rendelkező adminisztratív munkaerő. Cím a kiadóban.

KÜLÖNFÉLÉK

JÖMENETELÜ fürdő VENDÉGLŐ Cluj közelében bérbeadó. Bővebbet Str. Băii 2. Dombóvárynál. (667)

SZABNI TANIT a legmodernebb rendszerrel mélyen lezállított áron Weress Jenőné, P. Unirii 13. I. (696)

ELVESZETT Kis Anna névre szóló munkakönyv. Kérem a megtalálót, hozza be a kiadóba. (706)

BÁRMILYEN vállalkozásban tékével aktív részt vennék. Címeket „Részese“ jelíge. (713)

CSELEDKÖNYVET találtunk Szabó Várvara névre kiállítva. Turajdonosa átveheti a kiadóban. (714)

KÉZZEL varrott férfi és női kesztyű varrását olcsón vállalom. Ugyanott egy új pedálos cimbalom eladó. Értekezni lehet Calea Regele Ferdinand 106. Jakobovitz. (718)

HIREK

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER-NYOMDA
körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61.

Naptár Március 17. Vasárnap.
róm. kath. Patrik, Gert.
prot. Gertrude, gör. kath.
Cuv. Alexe. Izr. 12. Weader,

JÓESTÉTI

AZ ÚJ TÖRVÉNY

Kiss: Kedves barátom, reménytelen helyzetben meg vagy mentve.

Nagy: Hogy-hogy?

Kiss: Életbe lépett az állatvédelmi törvény.

HÁZASSÁGKÖZVETITŐNÉL

Házasságközvetítő: Hát bizony, nagysága nem éppen a legszebb. Ezzel szemben van egy ötemeletes palotája.

Kliens: És van róla fénykép is?

Házasságközvetítő: Hogyne kérem, tessék parancsolni.

Kliens: Ugyan mit gondolsz, engem igazán nem a hölgy fényképe érdekel, hanem a palotájé...

A KÖLTŐ

— Tessék, nagyságos asszonyom, itt vannak az én összes műveim. Nagyságos asszonynak lesz mit olvasnia az egész télen át.

— Oh, nagyon köszönöm, bár igazán nem szoktam téli álmodni...

A LEVES

Házasszony: Fogja, jó ember, itt van ez a tál leves, egye meg. Ugye izlik?

Koldus: Tudja nagysád, a koldus ember nem nagyon válogathat, azt kell megennie, amint kap. De már ettem sokkal jobbat is...

— IDŐJÁRÁS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint északi, északkeleti légáramlás, ennek ellenére továbbra is derült idő várható. A hőmérséklet nappal egyenletes, éjjel gyengén fagy.

— INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK. Ezen a héten a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz (Unirii-tér), Dr. Halász (Cuza Voda) Flohr (Regele Ferdinand-ut), Diana (Jorga-ucca).

— HALÁLRAÍTELTEK NÉGY FORRADALMÁRT BULGÁRIÁBAN. Szófiából jelentik: A törvénynek tegnap halálraítelte az Orim nevű forradalmi szervezet négy tagját különböző forradalmi jellegű bűncselekmények miatt. Halálraíteltek Ivan Mihailoffot, a forradalmárok szervezetének elnökét is, akiknek elítélése azonban csak „in contumaciam” (távollétében) történt, tekintettel arra, hogy nem tartózkodtak az ország területén.

— HÉTSZÁZ KILÓMÉTER — TÉRDEN. Bombayból jelentik: Észak-Indiának két vallásos benszülöttje szokatlan körülmények között zárandokolt el a Padrinath-i templomba. A 700 kilométeres utat részint térdén, részint pedig a tenyerükön csuszva tették meg, mert előzőleg fogadalmat tettek, hogy ha bizonyos vállalkozásukban az istenek megsegítik őket, akkor a legfárasztóbb módon fognak elzárandokolni Padrinath-ba. A 700 kilométeres utat több hét alatt tették meg.

Semmiféle egyezséget nem köt a szociáldemokrata párt Vaida Sándor székelyföldi „magyarjaival”

(CLUJ.) A „Brassói Lapok” a napokban feltűnést keltő cikket közölt mely szerint a szociáldemokrata párt egyezséget kötött egyik székely megyének azon ismeretes magyar-pártellenes csoportjával, amit néhány évvel ezelőtt Iorga hozott össze. Mint ismeretes ezt az alakulatot később Vaida Sándor vette pártfogásába, aki a „numerus valachicus” elvének szellemi apja és így a romániai kisebbségek legádázabb támadója.

Ez a csoportosulás mely „Magyar Gazdaság Pártjának” nevezte magát, a választások során állandóan a Vaida kormánypárti listáján szerepelt.

A szociáldemokrata párt cluji szervezete a Brassói Lapok cikke megjelenése után nyilatkozatot küldött be a helyi sajtó szerkesztőseibe, melyben erősen megcáfolták azt a hírt, hogy a szociáldemokraták bármilyen egyezséget kötöttek volna ezzel a csoportosulással. A szociáldemokrata párt magyar csoportja még egyáltalában nem is létezik. Így mi sem nyilvánvalóbb, hogy ez az egyezés nem is jöhetett létre. A nyilatkozatban, a melyet dr. Deutsek Géza cluji ügyvéd írt alá a helyi szociáldemokrata párt nevében, kifejtik, hogy politikai egyezés kötése egyedül az országos központ jogosult. Helyi szervezetek nem köthetnek semmiféle politikai egyezséget.

Így tehát a szociáldemokrata párt nem egyezkedett a székelyföldi csoportosulással, mely a „numerus valachicus” mellett foglalt állást.

Ma, szombaton a Royal-Mozgóban **különleges premier: Ana May Wong** eggyelven 1935-ös évben megjelenő remekműve. **A sárga bestia.** — A férfi főszerepet Georg Raft, az új Rudolf Valentino alakítja. — Vasárnap délelőtt 11-kor nagy matiné kettős filmmel. I. **A szökevény.** II. **A csókprofesszor.** Főszerepben: **Chevalier.** Helyárak: 12 plus 3 lei.

Muzeummá alakítják át Lindberg-gyermek megöléséért halálra ítélt Hauptmann lakását

(NEWYORK.) A Lindberg-gyermek elrablásáért és meggyilkolásáért halálraírelt Hauptmann lakása a város Broux nevű negyedének egyik házában van. Hauptmannék itt laktak s 60 ezer lejnek megfelelő évi bért fizettek. Amikor azután Hauptmann letartóztatott és családja súlyos körülmények közé jutott, a család egy ideig még ott maradt a lakásban. Később a lakásnak csak egy kis részét: egy szobát és egy konyhát, tartották meg, a többi a háztulajdonos rendelkezésére bocsátották. A lakást a nagy bűnper óta valóságos elárasztják az érdeklődő látogatók tizezrei, akik kocsin, autókön stb. érkeznek a helyszínre, úgy, hogy a lakásban emiatt szinte egy percig sem lehet nyugodtan maradni. Az új lakó már fel is mondotta a lakást és más hova költözött el. Az ötletes háztulajdonos, névszerint Rauch, most

ezután érdekes elhatározásra szánta el magát.

Hauptmannék lakását muzeummá alakítja át, ahol összegyűjti a perre vonatkozó összes cikkeket, fényképeket és más felvételeket és ezeket a lakásban mind kifüggeszti. Ezenkívül a tárgyalások egész lefolyását, a gyorsírói jegyzeteket alapján rekonstruálva egy kis színdarabban dolgoztatta fel és ezt a színdarabot most ismert-nevű színészek, gramofonba lejtették, ahol a bezedeket felvételével a bűnper tárgyalását hangszóró útján állandóan előadják a Hauptmann muzeum látogatói számára.

Rauch ötletes újítása a jelek szerint nagyszerűen bevált és a muzeumnak állandóan rengeteg fizető látogatója van.

— GRAFIKAI MUNKÁSOK KIÁLLÍTÁSA. A Targu-Mures és környéki grafikai munkások e hó 17-én és 18-án az iparkamara helyiségében kiállítást rendeznek, amely szép és nívós erőpróbája lesz az itteni szűk lehetőségek uttoróinak. Az iparkamara vezetősége e tekintetben mindent elkövet, hogy egy széles horizontu szakma megnyilatkozása imponáns legyen.

— BESZAKADT A TÓ JEGE: HÁROM GYERMEK A VÍZBE FULT. Berlinből közlik: A felső-szlézai Oppenheimben három iskolásgyermek a közeli tó jegén korcsolyázott. A jég beszakadt és valamennyien a jégtáblák alá kerültek. A közelbenlevők azonnal a segítségükre siettek, de mire a három gyermeket a vízből kihúzták, mind a három halott volt.

Ma és mindennap
női dzsessz zenekar
Neszmélyi Böske
hegedűművészno vezetésével a
Lloyd
kávéház és étteremben, ahol bámulatos olcsó a prima koszt. 4 fogásos ebéd 22 lei. 2 fogásos vacsora 16 lei. Reggelig tánc. Egész éjjel meleg konyha. Babléves.

Itt a tavasz!

Nem a gyengén sütő napsugarak bizonyítják azt, hogy itt a tavasz és nem a már mindenütt megjelent hóvirág- és ibolya-szállak. Ezek sokszor csak az ál-tavasz csalóka hírnökei. A hóvirágra és ibolyára ugyanis még mindig jöhet dér és fagy. De, hogy itt a tavasz, azt bizonyítják a már itt-ott mindjobban előbukkanó női szalmakalapok, a tavasz legbiztosabb hírnökei, a kigombolt felső kabátok, a felderülő arcok és a kertetőköd emberek felbukkanása a városi virág-gruppok és az uccai fák körül.

Mert már kezdik rendbehozni a téltől és hidegtől elformátlannult gruppokot, kezdik nyesegetni a korhadt faágakat, a korzón és az aszfaltos gyalogjárók széléin. És ami szintén a tavasz csillogó jele, újra kezdik seperi a város uccáit. Eddig ugyanis ezeket a seprési műveleteket a köztisztaság emberei inkább a szélre bízák. Ha a szélnek kedve volt, elhordhatott minden havat, piszkot az uccákról, az uccaseprők sohasem csináltak neki nagy és piszkos konkurrenciát. Múltán pedig a szél és azután a nap, a maguk uccatisztítói szerepét kitünően betöltötték, most már jöhetnek a profi-uccaseprők is, akiknek a munka dandárjából csak egészen kicsi és jelentéktelen jutott. És a felzengő gyermek-sípok, az uccasarkokon felsíró fu-rulyák, a bölcsőkben megjelenő és a napsugár áldását élvező kisgyermek-kek, a hancurozó diákok, a nyitvahagyott boltajtók, az élet ezer és ezer újraéledő, felgyulladó, örömező jele bizonyítja, hogy itt a tavasz. A természet tavasza.

Most már csak egy kis gazdasági és társadalmi felszabadulásra volna szükség, hogy a test tavasza után érezni lehessen a lélek és a szív tavaszát is. Az igazi tavaszt, amikor kiviríthat a szív boldogsága, a szerelem, az öröm, a boldogság, a derű és a megelégedés. (t.)

RÁDIO

Március 17. Vasárnap.

Bucuresti. 18: Marcu zenekar. 20 Előadás. 20.20: Román néplemezek. 22: A rádiózenekar operettstije Aca de Barbu és Nasta Mihály operá. tagokkal.

Budapest. 10.15: Hírek, 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Zenekari hangverseny. 15: Hanglemezek. 16.50: Jazz, 19: Tárogató. 20.10: Sporteredmények. 22.20: Vigjáték előadás. 22.10: Hírek. 24: Jazz.

Március 18. Hétfő,

Bucuresti. 18: Rádiózenekar, 20.05: Gramofon. 21.10: Zongora hgv. 21.40: Énekhangverseny. 23.25: Vendéglői zene.

Budapest. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 13.05: Szalonötös. 13.30: Hírek. 14.45: Zongora hangverseny. 17.45: Hírek. 18.30: Cigányzene. 19.30: Szaxofonzene. 20: Felolvasás. 20.40: Hangverseny. 22.50: Hírek. 23.10: Szalonötös. 22 Cigányzene. 1.05: Hírek,

Tavaszi női kalap

ujdonságok megérkeztek a
Splendid kalapszalomba,
Str. Iorga 2. D'vattlapból is vállalunk.

**Nem szerepelhetnek a KAC
uj játékosai az Olimpia CFR
ellen**

A KAC labdarugó csapata holnap délelőtt 11 órakor játsza bajnoki mérkőzését a szatmári Olimpia CFR ellen. A piros-fehérek nagy előkészületeket tettek a nagyfontosságú mérkőzésre és beállították a csapatba az új játékosokat is, akikkel a csapat jelentékenyen megerősödött. Miután azonban Bukarestből még nem érkezett meg a játékosok igazolása, az új játékosok nem játszhatnak még vasárnap bajnoki mérkőzést. A piros-fehérek B csapata a holnapi főmérkőzés előtt, délelőtt 9 órakor a Reuniunea ellen játszik barátságos mérkőzést, amelyen szerepelni fognak az új akvizíciók is.

**Nem bölcs dolog az ügy-
védet megrálgalmazni**

(CLUJ.) Giurgiu György haragban volt Man Vasileval, akivel valami földügyből kifolyólag támadt nézeteltérése. Perre került a sor és azt Giurgiu György elvesztette. Mielőtt azonban még megtartották volna a tárgyalást,

Manék azzal dicsekedtek, hogy dr. Moga Jánost, Giurgiu hűbérnői ügyvédjét 5000 lejjelel lefizették és így a pert biztosan megnyerték.

Manék e jóslása tényleg beteljesedett. Giurgiu ugyanis elvesztette a pert. Természetesen nem a Moga ügyvéd hibájából, hanem azért, mert Giurgiu-nak nem volt igaza. Mikor azután a pervesztesnek az ügyvédi honoráriumot kellett volna kifizetnie, Giurgiu többek előtt kijelentette, hogy nem fizet semmit, mert Manék „megvesztegette” 5000 lejjelel. Dr. Moga erre hitelrontás és rálgalmazás miatt beperítette Giurgiu-t.

A járásbírószágon Giurgiu 6 hónapi fogházat és 10 ezer lej pénzbüntetést kapott. Felelősség folytán került az ügy a törvényszék elé, ahol dr. Munteanu János védőügyvéd kifejtette, hogy védenek csak a per elvesztése feletti elkeseredésében használta a sértő kitételeit dr. Moga ellen. A törvényszék helyet adott a védőügyvéd érvelésének és a büntetést 500 lejre szállította le, míg a 6 hónapi fogházbüntetést eltörölte. Egyúttal azonban kötelezte a vádlottat 5000 lej erkölcsi kártérítés megfizetésére. Az ügy további felelősségére került.

Nem vagyok eladó

A Select-Mozgó ma kezdi vetíteni Anita Bloos egyik híres regényéből készült hasonló című filmet, amely egy amerikai leány tragédiáját rajzolja meg, aki nem hajlandó magát eladni. A női főszerepet a kitűnő Jean Harlow játsza, míg partnerei Lionel Barrymore, Lewis Stone és Franchot Tone. Nagyszerű rendezés, hatásos beállítások és kitűnő szereplők teszik szenzációsan élvezetessé a Select-Mozgó új amerikai filmjét.

— KÖSZÖNETNYILVÁNTAS. Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, kik édesapám, Gáspár János temetésén részvételükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek. Gáspár Zsuzsánna,

Parasztlázadás tört ki a Ruthénföldön

PRAGA. Mezőlaborc járáshoz tartozó négy községben a lakosság fellázadt a csendőrök ellen. A lázadás az agrárpárt gyűlésén robbant ki, mert a csendőrség nem engedte szóhoz jutni a rutének szónokát. A lakosság szembefordult a csendőrökkel, akikkel formális harcot vívott. A hatóságok a környékből falvakból mozgósították a csendőrséget a lázadás leverésére. A zendülésről szóló hírek Prágában nagy idegességet okoztak. Pontos értesülést a mezőlaborci járásban történekről nem lehet kapni, mert a parasztláz elvágta a táviró- és telefonvezetékeket. Magánjelentések szerint a csendőrség és fellázadt lakosság harcában igen sokan súlyosan megsebesültek.

**Nem kéri a görög kormány a külföldre
menekült forradalmárok kiadását**

Athén. A görög kormány átszervezése folyamatban van. A néppárti miniszterek tegnap benyújtották lemondásukat, hogy megkönnyítsék a kormány átszervezését. Condylis tábornok nyilatkozott az egyik angol lap munkatársának. Arra a kérdésre, hogy

a kormány visszahívja György ex-királyt a görög trónra, a hadügy-miniszter határozottan nemmel felelt.

A továbbiakban Condylis kifejtette, hogy a kormány

nem fogja kikérni a külföldre menekült forradalmárokat, hanem távollétükben fog itélkezni felettük.

Még megkérdezte az újságíró, hogy halálra ítélik-e a forradalmárokat, vagy sem. Condylis azt felelté, hogy a kormány

nem akar új vérontást Görögországban.

A tavaszi kabát, kosztüm és ruha, gyapju

divatujdonságok

megérkeztek. **Reklám árak.**
Takarékosság 6 óra.

Czillér Vincze
Piaja Unirii 14.

**A nyomor és az urhatnomság egyformán
tolvajt csinál a munkanélküliből**

(CLUJ.) Felecan Vasile munkanélkülit lopással vádolják. A múlt évben Csövi Imrénétől annak távollétében lakásából több, mint 2000 lej értékű dolgot lopott. A lopott holmikat azután enniivalóért elzalogosította egy kocsmárosnénál. Majd egy hamis kulcs segítségével Jonescu tanárhoz tört be, ahonnan több ékszert és ruhaneműt vitt el. Azonban pechje volt, mert a rendőrség lefogta. Így került tehát az ügy a törvényszék elé.

A vádlott az elnöknek arra a kérdésére, hogy miért követte el tettét, nagy nyomorra hivatkozott. — Elnök ur kérem, több, mint egy éve munkanélküli voltam. Feleségem és kis gyermekem részére még a betevő falatot sem tudtam megkeresni. Munkát sehol sem adtak.

Ha azt nem akartam, hogy én és családom éhen haljunk, kénytelen voltam lopni.

Loptam és enniivalóért adtam el az így szerzett holmikat.

Beismerem, hogy hibáztam, de tessék tekintettel lenni arra, hogy csak kétségbeesésemben vetemedtem erre.

A bíróság azonban nem az érzelmi tények, hanem a száraz törvényparagrafusok alapján ítél.

A családjáért tolvajjá lett Felecan Vasile másfélévi börtönt kapott.

AKI A JÓSZIVŰ VENDÉGLÁTÓT LOPJA MEG

A másik eset ugyancsak lopás. Dobocan János szintén munkanélküli a múlt évben Rusu Simon cluji gazdálkodóhoz munkakeresés ürügye alatt bekopogtatott. Elpanaszolta, hogy már napok óta nem evett és szállást, meg enniivalót kért.

A jószivű gazdálkodó befogadta a házába, Dobocan János ezt az-

zal hálálta meg, hogy éjjelkor felkelt és a gazda 26.000 lejét tartalmazó pénztárcáját szép csendben zsebre vágta és „meglógott” a helyszínéről.

Másnap a lopott pénzből kiöltözködött, majd felült a Bucurestibe induló gyorsvonatra és nagy elegánsan leutazott a fővárosba.

Öt nap alatt 13 ezer lejt vert el. Azonban nem sokáig élvezte a lopott pénzt, mert

a bucuresti-i rendőrség körözőlevel alapján letartóztatta a feltűnően költséges fiút.

Akkor már csak 13.000 lej volt nála. Előbb az ügyészségi fogházba, majd a törvényszék elé került. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy nagy nyomorában követte el tettét. Az elnök megkérdezte, hogy akkor miért mulatott el napoként 2000 lejt?

— Ur akartam lenni — válaszolta a vádlott.

A törvényszék azonban nem vette tekintetbe Dobocan János nagyuri allűrjeit és rövid tanácskozás után ugyancsak másfélévi börtönnre ítélték.

Mindkét vádlott felebbezett. — Két egyszerű lopás, de érzelmileg mégis milyen a különbség a kettő között.

— MÜSOROS PURIMI-EST A HAGGIBBOR KLUBBAN. A Wizo és a zsidó ifjúsági szervezetek folyó hó 20-án nagy műsoros purimi estét rendeznek a Haggibbor klub helyiségeiben. Az estélyen nagyszerű program, rengeteg meglepetés várja a közönséget. A műsoros estély tiszta jövedelme a Keren Kajemeth, tehát kizárólag jótékony és kulturális célra lesz fordítva.

**Ha édes, aromás
narancsot**
akar enni, csakis
football márkást
vásároljon.
Mindenütt kapható!

**Felemelik a francia katonák
szolgálati idejét**

(PÁRIS) A francia kamara szavazattal 210 ellenében megszavazta a katonai szolgálati idők két évre való meghosszabbítását.

**Kilakoltatták Litvinov nő-
vét bérnemfizetés miatt**

(VARSO) Lodzból jelentik, hogy Litvinov nővére Finkelstein Sára ott a legnagyobb nyomorban él. Litvinov nővérét most bér nem fizetés miatt a lakásából ki is lakoltatták.

Olasz-jugoszláv közeledés

(BELGRAD.) A jugoszláviai olasz követ tegnap megjelent Pál régensherceg előtt kijelentve, hogy Olaszország tiszteletben tartja Jugoszlávia területi épségét és a legszorosabb kulturális és gazdasági kapcsolatokat akarja a jugoszláv és olasz nép között. A látogatás, amelyet az olasz-jugoszláv tárgyalások fognak követni, igen jó benyomást keltett Jugoszláviában. Ugyanakkor az olasz követ utján Joffiet meghívta Mussolini, hogy látogasson el mielőbb Rómába.

**Polgári törvényszék fog
ítélkezni Lager Károly
ügyében**

(CLUJ.) Jelentettük, hogy a hatóságok őrizetbe vették egy Lager Károly nevű fiatalembert államellenes izgatás vádjá miatt, amelyet egy, a budapesti rádió részére küldött cikkével követett volna el Dr. Mayer Titus, Lager Károly védője a katonai hatóságok előtt heigazolta, hogy az ügy nem a hadbírószék, hanem a törvényszék illetékesége alá tartozik. Ezt az álláspontját a katonai hatóságok is elismerték, amennyiben a fiatalembert a dossziájával együtt átadták az ügyészségnek. Lager ellen a vád annyi módosult, hogy nem államellenes izgatásról van szó, hanem az állam tekintélyének megsértéséről. Kihallgatását Ciugudeanu ügyész már meg is kezdte és a további vizsgálatról függ, hogy vizsgálati fősámban tartják-e vagy pedig szabadlábra helyezik ügyének bírósági tárgyalásáig.

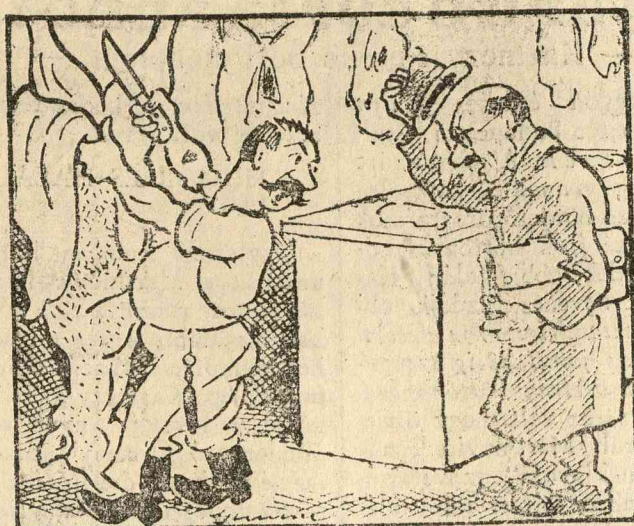
— ADOMÁNYOK. Látszik, hogy még nem halt ki a könyörületes szív az emberekből, mert a tegnapi számunkban közölt nyomor cikkünk ismét eredményre vezetett. Ezt bizonyítja az alanti adományok: Ó 11-től 500 lej, melyet arányosan osztunk el szegényeink között, valamint Ó 11-től egy csomag ruhanemű Klein Tibor részére. Özv. Szilágyi Miklósné adománya: a Pop Cicio-uca 57 sz. alatt 3 gyermekes asszonynak 30, özv. Gábor Ferencnének 30, Szabó Jánosnéknak 40 lej.

Jubilál a transzformátor

A transzformátor jelentősége abban áll, hogy a nagyfeszültségű és kis erősségű elektromos áramot kisfeszültségűvé és nagy áramerősségűvé alakítja át, tehát olcsó vezetéken szállítja el az elektromos telepről a villanyfogyasztókhoz. A nagyszerű találmányt három magyar mérnök: a budapesti Ganz-gyár három kitűnő szakembere, névszerűen Bláthy Ottó Titusz, Zipernovszky Károly és Déry Miksa találta ki. Érdekes, hogy Bláthy eredetileg gőzgépszerkesztő, Déry folyamtermérnök, Zipernovszky pedig patikus volt. S csak később szereztek gépészmérnöki képesítést. Az elmúlt ötven év alatt a transzformátor azután egész diadalutat futott meg és a három magyar mérnök korszakalkotó találmánya meghódította az egész világot. Ma a három tudós terve alapján építik a külföldi villamos telepeket, többek között Bécsben, Rómában, Turinban, Palermóban, Melbourne-ban, Monteviedóban, Buenos-Airesben és sok más helyen.

Koldusok részvénytársasága

A csehszlovák Moravszka Ostrava városában leleplezték egy 23 koldusból álló részvénytársaságot. A társaság tagjai vásároltak egy autót, maguk között beosztották kerületekre az egész várost és az egyes városrészekben felváltva „dolgoztak”. Mindig más és más koldus ment el a városnegyedbe, hogy az üzlet mindenik számára jól jövedelmezzen. A társaság tagjai jövedelmüket befizették a közös pénztárba, ahol a sófőző látta el a pénztárosi szerepkört. Azután a bevételt egyenlő arányban elosztották a pénztáros kitételével, aki mindig az összes napi bevétel 10 százalékát kapta, már

Adóvégrehajtó: Jó napot kollega ur?

Mészáros: Miért kolléga?

Adóvégrehajtó: Én is csak a bőrét akarom lenyúzni.

csak azért is, hogy társaival ne játszhasson össze. A vállalat hónapok óta nagy sikerrel operált, míg most a véletlen folytán a rendőrségnek si-

került lelepleznie. Természetesen az egész szövetkezetet most szétugrassították és hivatalos eljárás indult meg ellenük.

Hat nagyhatalom parancsol a földkerekség kétharmad része fölött

Most, mikor annyi szó esik az ugynevezett nagyhatalmakról, nem érdektelen megállapítani, hogy a földkerekség kétharmadrésze, illetve az emberiség nagyrésze hat nagyhatalom uralma alatt áll. A földkerekség egész területe 140 millió négyzetkilométert tesz ki. Ebből egyedül az angol birodalomra és gyarmataira 35 millió 123 ezer négyzetkilométer esik. Utána következik Oroszország, amely bár gyarmatokkal nem rendelkezik, mégis valósággal fantasztikus számú földterületet: 22 millió négyzetkilométert foglal magában egy tagban. A harmadik helyen a Kínai biroda-

lom szerepel 11 millió négyzetkilométerrel. A negyedik helyen Franciaország szerepel, gyarmataival együtt megközelítve a 11 millió négyzetkilométert. Az Egyesült Államok 9 millió 700 ezer, Brazília 8 millió 330 ezer négyzetkilométer területet foglal el. Végeredményben ez a hat nagyhatalom összesen az egész földkerekség területének 65 százalékát birtokolja. Egyedül Angliára pedig körülbelül 25 százalék esik. Az angol birodalom lakosainak száma, a gyarmatokat is beleszámítva, 475 millió, utána következik Kína 450 millió lakossal, úgy, hogy ez a két ország a világ

összes lakosságának körülbelül a felét adják ki. Ezek az adatok nyilvánvalóvá teszik, hogy Anglia miért igyekszik olyan óriási szerepkört biztosítani magának a világ politikájának és történetének irányításában.

Asszonyok faluja

Angliában van egy falu, mintegy 800 lakossal, amelyet egy, vélegényétől elhagyott fiatal tanítónő alapított. Ez a falu a kormánytól kapott engedély alapján úgy jött létre, hogy abban egyetlen egy férfi sincsen, sőt férfinek tilos is ebbe a helységbe belépnie. Az összes munkákat az asszonyok végzik és ők töltik be a különböző tisztségeket is. Amelyik falubeli nőről megtudják, hogy férfikkal tart fenn kapcsolatot, azt könyörtelenül eltávolítják és soha nem térhet oda vissza. Az asszonyok falujának lakói földműveléssel, gyümölcssterméléssel és mindenféle munkával foglalkoznak és a lakosság túlnyomó részét az ugynevezett családott szerelmek alkotják.

— HÁNY MILLIOMOS EL AUSZTRIÁBAN? Bécsből jelentik: Az osztrák hatóságok most dolgozták fel Ausztria lakosságának adózási adatait. Ezekből kitűnik, hogy Ausztriában közel 500 olyan ember él, akinek évi jövedelme meghaladja az egymillió lejt. Köztük mintegy 50 olyan személy van, akiknek a jövedelme az évi 4—5 millió lejt is eléri. Legálább is az adózás szerint Valójában azonban, mint a milliome sok jövedelmei, de a kincstár számára érthetően senki sem szereti nyilattni bevallani a maga igazi vagyonát és jövedelmét.

— HALÁSZI munkaruhái, orvosi köpenyei a legjobbak. 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calen Regele Ferdinand 109 szám.

Elcserélt lelkek

Írta: Mael Ferenc

Az ajtókilincs kocogott zárjában, az ablaktáblák zörögtek a csipkefüggöny mögött, az antik poharak és nippek reszkettek a vitrinben, a sápadtan szétömlő villanyfény is gyűrűzve hullámozott, mint az egyébként szelíd tó, melybe hancurozó kölykök köveket dobálnak.

Legalább így látta, hallotta, érezte Tamás, kit elég erősen rázott a hideg. Fogai ugyancsak vacogtak, egész testében reszkedett és arra gondolt, hogy holnap hiába kopog be kézirteret a szedőgyerek Tamás urat holnap hiába várják a szerkesztőségben s szájról-szájra adják a szenzációs hírt: Tamás ur beteg. Tamás ur, akinek beláthatatlan idők óta még a torka sem fáj, a makkegészséges, hatalmas termetű Tamás urhoz orvost hívtak.

Tamásné ijedten vakogtatott az urára még egy takarót, párnákat, kapcsolta be a villamos melegítőt. Forró rumos teát is itatott vele. Hiába fáradt, az ura tovább didergett és arra próbált visszaemlékezni, hogy hol és kik verték el minden porcikáját fájdalom alaposzággal. Hideglelős állapotának verejték-

cöpp vetett véget. Előbb egy, aztán gyors egymásutánban három-négy, tíz sorjázott fel a homlokára. Tamásné aggódva távolította el a melegítőket, törülgette a verítéket s míg azon töprengett, hogy mi lehet az urát, meghűlt-e, csömörkörnyékezi, Tamás ernyedten, kipirult arccal bírkózott a lázzal.

Nem tartott sokáig a küzdelem, mert a láz hamarosan fölülkerekedett.

Felült ágyában. Szeme szokatlan tüzben fénylett. Arcán az öröm boldog mosolyával, lelkendezve ujságot ta feleségének.

— Mici... az Elcserélt lelkek — a regényemet ép most vették meg kétezer pengőért — kétezer pengő! — Ennyi pénz láttál-e Mici, egy summában? Kikászolódhatunk ebből a vacak oduból... kényelmes lakásba költözhünk közel a szerkesztőséghez, az ötödik kerület valamelyik barátságosabb uccájában, megvesszük neked a kreppszorsett ruhát, nekem pedig a télikabátot... Tamásné szemében könny csillogott. Jól tudta, hogy ebbe a szép álomba a felszökött láz ringatta az urát, az Elcserélt lelkek kézirata itt hever az íróasztal fiókiában.

— Már meg is jelent a könyv, — nézd Micikém, mit írnak róla az ujságok: Az idej könyvnap szenzá-

ciója. Tamás Béla hatalmas regénye. Villamoson, autóbuzson, az Elcserélt lelkek-et olvassák az emberek. Az első kiadás már teljesen elfogyott, a második tizezerről tárgyalok a kiadóval. A német és francia fordítás jogát is le akarja kötni egy nagy berlini és párizsi cég. Micikém, befutottam... beérkeztem — új regényre kínálnak előleget.

Átszelleműten beszélt, rázuhant nagy boldogságában.

Az asszony a reggelt várta, hogy orvosért menjen, de lomhán, csigalassan csoszogott az idő.

— Nyáron majd elmegyünk vakációra szíven... Istenem, milyen rég nem utaztam, milyen rég nem szakadtam ki a mindennapi munka taposó malmából... Milyen rég nem láttam mást, csak házrengetéget, füstölő gyárkéményeket, kenyérért körömszakadtáig küzdő, élethajzás arcokat, szűk átporasodott levegőjű udvarokat, hosszában négy-öt emeletnyi magasságban olcsó, nyomoruságos lakásokkal. Milyen rég nem röpített el a vonat mászóra, csendbölcsőben szunyókáló szép tiszta, rendes, fehértemplomu falucskába, öreg eperfás udvar kőasztala mellé, egyszerű, szíves, őszinte népekhez kevésszavú, esti beszélgetésre... Milyen rég nem ittam frissen fejt, habzó, langyos te-

jet, milyen rég nem ettem finom, tejsavas csirkepaprikást, az én főkezeléses, kelkáposztás, paprikás-krumplis étlapra berendezett, kiszínezéses segédszerkesztői asztalomnál. De most vége a nyomoruságos nincsenek. Eljönnek majd a filmgyár emberei is. Filmre dolgozzák nagysikerű regényemet. Dül a pénz a hához...

Sohasem várrad meg, sirdozált halkan Tamásné. Az ura nagyobb lakásról, kiruházkodásról, nyaralásról álmodozik, de még az orvospatika költséget is elő kell teremteni valahonnan.

Lassan szürkülni kezdett.

Az ablakon bebámult a hajnal s a félhomályban a szoba butorai kezdték levetni az éjszaka sötét rongyait.

Tamás elszendergett. Melléből hirpítő hangok szakadtak fel.

Megvirradt. Tamásné nesztelenül járkált ide-oda, hogy némiképp end-behozza a szobát. Az ura felnyitotta szemét. Ilyenkor szokott fölkelni. Pakó, a riportor már várhatja a hír-anyaggal. Fölemelkedni próbált, de erőtlenséggel hanyatlott vissza párnáira.

— Micike.

— Tessék, drágám?

— Huzd ki, szíven, az íróasztal

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondo-
lást, villany nélkül, 6 hó-
napi garanciával. Valamint
hajfestést felelősséggel, ugy-
szintén vas- és vizondolást
legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Élian-ház. — Vashid mellett.

Az eszkimóknál is van sajtóélet, csak még a sajtóperit nem ismerik

(LONDON.) Bizonyára kevesen
tudják, hogy az Európa legészakibb
részében élő eszkimóknak is van uj-
sága. A lap, mely az eszkimókat
politikai és egyéb eseményekről in-
formálja: Atuagagdlutit (Ingyenes
híradó) címen jelenik meg havon-
ként. Külön gyermek melléklete is
van a lapnak. Szerkesztője Kristocel
Lyngø rendkívül sokat tett Grönland
lakosságának nevelése érdekében. A
lap szerkesztője Godthaab-ban
van, amely Grönland fővárosának
közelében fekszik. Godthaab annyit
jelent, mint jószerecsse. Lyngø, aki
eszkimó nyelven jelenteti meg lap-
ját, egészen egyszerű módon dolgo-
zik. Két kis nyomó, könyvkötő és
füzőgépe van, amelyeket petróleu-
mos motor hajt. Ő a lap szerkesztő-
je, korrektora, sőt a gépésze is. Csú-
pán három grönlandi nyomdász se-
gít a lap előállításában. Sajtójuk te-
hát van a derék eszkimóknak, legfel-
jebb még csak a sajtóper fogalmát
nem ismerik...

— NE FELEJTSE EL, hogy talp-
és bőrszükségletét a legtartósabb mi-
nőségben Kozak István bőrzületében
szerezze be, főpostával szemben. —
Olcsó napi árak

középső fiókját. Ott van-e az Elcse-
rélt lelkek kézírata?

Az asszony feleletével egy gyö-
nyörű álom üvegpálatáját ombolja
szét. Sajnálta urát. Belátta, hogy
nálánál sokkal tehetségtelegebbek
érvényesülnek. Mégis meg kellett
mondania az igazat.

— Itt van, drágám a kézirat a
fiók balsarkában legfölül.
Tamás arcán egy könnycsepp gu-
rult lassan lefelé.

— Ne busulj, Béla, az igazi tehet-
ség parazsa előbb-utóbb felszikkra-
zik, lángot vet az ismeretlenség ha-
murétege alól. Ha nem is veszít
meg a regényedet. A te betűid, a te
írásaid a kultúra katonájává avat-
tak — s a névtelen katonák érde-
me sem kisebb a világszájon forgó
nevek viselőinek érdeménél. Most ne
legyen más gondod, mint egészségod
visszaszerzése. Orvosért megyek, de
azonnal itt leszek. Ha szomjaznál,
itt a tej pohárban.

Elment az asszony. Tamás Béla
félkelt az ágyból, íróasztalához tá-
molygott, kivette a fiókból az El-
cserélt lelkek kéziratát, majd víz-
szafeküdt s zokogva ölelte, csókolt
a papírcsomót, melyről egy lázas
éjszakán olyan felejtethetetlenül cso-
dás, szép álmot álmodott...

Magyar író sorsa anno 1794

— Kazinczy Ferenc börtönaplója —

Nemrég nagyon érdekes könyv
hagyta el a sajtót Budapesten. Szer-
zője Kazinczy Ferenc. A magyar író
dalomnak meg vannak a kapcsola-
tai a különböző büntető pragmatikusok
kal. A magyar írók börtönkaland-
jainak a legérdekesebbje talán Ka-
zinczy Ferenc nevéhez fűződik, aki
majdnem 7 esztendeig: 1794 decem-
ber 14-től 1801 július 28-ig szenved-
ett nagyrészt osztrák börtönökben.
Bűne mindössze az volt, hogy össze-
kötetésbe került Martinovics Ignác
és társai „Aufklarista” szövetségé-
vel. A börtönben töltött idő emlé-
két megőrizte Kazinczynek „Fogsá-
gom naplója” című munkája. Ezek-
ből a naplójegyzetéből mindeneset-
re kiderül az, hogy a szerencsétlen
véletlenül tragikus összejártsága
nélkül Kazinczy simán meguszhatta
volna az egész esetet. A hatóságok
már-már a nyomozás beszüntetésére
gondoltak, mert semmiféle terhelő bi-
zonyítékot nem találtak, amikor az
egyik gyanúsított magához kérte
a fogház igazgatóját és sulyosan ter-
helő vallomást tett önmaga és Ka-

zinczy ellen. A kocka természetesen
ezzel el volt vetve.

HUMOR ÉS HALÁLOS ITÉ- LET

Uglátszik azonban, hogy a bécsi
uraknak a Martinovics-féle összees-
küvés sem rontotta el a jó humoru-
kat. Legalább is ezt mutatja, hogy
két hónapi raboskodás után egy na-
pon belép Kazinczy börtönébe egy
követ és levelet nyújt át neki, a
mindenható Ürményi Józseftől. „A
személynek ur ömeltósága üdvözlí
tekintetességedet és sajnálja, hogy a
vádlevélben a királyi ügyek igazga-
tója helytelenül címezte. Sajtát kezé-
vel javította ki tehát és megizente
az igazgatónak, hogy a hibát korri-
gálja, de az idő rövidsége miatt azt
újra leírni nem lehetett”.

Kazinczy, akinek e pillanatban
ugyancsak kevés fogékonysága lehe-
tett a címzések nüanszai iránt, kissé
ironikusan válaszolt:

„Tisztelem ömeltóságát és kérem
ezen gondját legyen szabad azon ke-
gyesség újabb jelül vennem, amely-

Hogyan lehet helyes táplálkozás által a betegségeket elkerülni

A gyümölcs

A gyümölcs, bár egyik legfonto-
sabb, szinte nélkülözhetetlen alkate-
része táplálékunknak, a téli időszak-
ban, különösen a szegényebb nép-
osztálynál inkább luxuscikknek szá-
mit. Pedig a gyümölcs élvezetének
tartós hiánya rendszerint károsan
hat az egészségre s különösen ilyen-
kor, tél utóján válik érezhetővé.
Főképp a gyermekeknél, de felnőttek-
nél is, az ugynevezett tavaszi fáradt-
ság, bágyadság, kimerültség formá-
jában jelentkezik s ez hatványozott
formában áll fenn akkor, ha a gyü-
mölcs mellett a leveles főzelékek is
hiányoznak a táplálékból. Ezek a
tünetek rendszerint a kellő mennyi-
ségű vitaminok hiánya folytán mu-
tatkoznak, akkor is, ha tápérték
szempontjából egyébként kielégítő a
táplálkozás.

A GYÜMÖLCSOK ÖSSZETÉ- TELE ÉS DIETETIKAI JE- LENTŐSÉGE

A különböző gyümölcsfajták ké-
miai összetételük szerint a gyöke-
res és gumós főzelékekhez hasonlíta-
nak, de jóval ízletesebbek és nedv-
dusabbak amazoknál. Tápértéküket
cukortartalmuk határozza meg,
mely az egyes gyümölcsfajtáknál
igen eltérő, de függ a gyümölcs éré-
si állapotától is, mert az érés alatt
a cukortartalom állandóan növekszik.

Fehérje és zsírtartalma a leg-
több gyümölcsnek igen csekély, ki-
vételt csak a diófélék és a gesztenye
képeznek.

Ásványi sókban igen dúsa a legtöbb
gyümölcs különösen vasat, mészsó-
kat, káliumot és foszfort tartalmaz
többé-kevésbé nagy mennyiségben.
Az erdei szamóca például fölötté
gazdag vastartalommal bír és sok
vasat tartalmaz a szőlő, füge, a
legtöbb bogyós gyümölcs és az al-
ma is.

A gyümölcsnedvek fontos szerepe
az anyagcserében a savi és lúgos
hatású tápanyagok egyensúlyának
a lúgos kémhatás irányába való el-
tolása, ami a testnedveket az egész-
ségre kedvező irányban befolyásolja.

Különösen értékes a gyümölcsök
vitamintartalma, mely azokat az
egészség szempontjából szinte nélkülö-
zhetetlenné teszi s amely az
egyes gyümölcsfajtáknál igen eltérő.

Tévedés azonban azt hinni, hogy
csak a nálunk drága pénzen besze-
rezhető déli gyümölcs, a narancs ba-
rán stb. képezi téli időben az egye-
dül vitaminforrást. Legvitaminu-
sabb ebben az időben a citrom leve,
de az alma, sőt a jól készített para-
dicsomkonzerv, málnaszörp stb. és
a helyesen kezelt szárított (aszalt)
gyümölcs is tartalmaz vitamint.

Dr. Normand J.

(Folytatjuk.)

MUNKÁS MOZGÓ

Str. Văii 7. Telefon: 171.

Szombaton 6 és 9, vasárnap 3, 6 és 9, hétfőn, kedden
6 és 9 órakor:

Dupla műsor!

Két világsiker!

I. Szerelem dala

Gustav Fröhlich és Renata Müller.

II. A tiltott dal

A vasárnapi előadásokon előadasközben bemenni és a következő
előadásra visszamaradni nem lehet!

Hölgyeim!
Kabátok, kosztümök,
ruhák legolcsóbban

Anny Kepp

angol, francia női
szabóságában, Str.
Nicolae Iorga No. 21.

lyel ömeltósága irántam annyi esz-
tendő óta mindig viseltetett”. Az
azután már kevésbé kedélyes, hogy
a bíróság halálos ítéletet hozott és
ezt az ítéletet a tábla is helyben-
hagyta. Kazinczy kegyelmi kérvény-
nyel fordult az uralkodóhoz. Né-
hány heti izgalmas várakozás telt el
és azután kihirdették a választ:
„Két halálraítélttel szemben meg-
erősítették az ítéletet, a többiek pe-
dig — közöttük Kazinczy is —
tartassanak addig, amíg kellő bűnhö-
désüknek jelét adják.”

BÖRTÖNIDILL

Néhány nap múlva utrakelnek: a
cél valamelyik osztrák börtön. Az
ut még csak elviselhető volt, de a
megérkezés annál kiábrándítóbban
hatott. Vagy két emeletet mentek a
földszintről felfelé amíg a cellákhoz
érkeztek.

„Eljédtem, meglátván penészről
annyira átalevert ajtaját, mint a pin-
céknél szokott lenni és amint benyit-
tam az ajtót, megcsapott a penész
bűze. Mióta a vár áll, soha ezt ki-
nem meszelték, skorbutikus rab a
falra köpte nyálát s az lineában
folyt le, hol sápadtabb, hol vere-
sebb színt hagyván a falon. Irtóztató
volt látni”.

Szentjóbbsi Szabó Lászlót és Ver-
seghy Ferencet ugyanekkor ítélték
el. Közös szenvedtek különösen a
börtönök kosztja miatt:

„Egy nap krumpli volt és egy kis
szelet tehénhus, másnap galuska és
egy kis szelet tehénhus, harmadik
nap árpagerstli és egy kis szelet te-
hénhus és ez a három cumedentia fo-
roga egész decemberig.”

Azután más fogházak következ-
nek, természetesen mindig új kinok-
kal és új parancsnokokkal. Az egyik
például így mutatkozik be: „Wenn
Si meine Befehle überschreiten, so
lasse ich Sie herabziehen und Ihnen
25 aufhauen”. (Ha nem tartja be pa-
rancsaimat, lefogatom és 25-öt ve-
retek magára).

Kupstein, Prága és így tovább. A
börtönök egész során végig hurcol-
ták a szerencsétlen politikai foglyo-
kat. Kazinczy Ferencet azonban a
rengeteg nélkülözés sem törte meg.
Naplójában föl is jegyezte: „Fog-
ja-e hinni olvasóm, hogy én Mun-
kácson szerelmes levelek írása által
enyhitem nyomorúságomat”. Szerel-
mének tárgyáról azonban vegyes ér-
zelmekkel emlékezik meg: „Trautel
egy gyönyörű husos blonde volt,
de nem egyéb, mint egy férjhez men-
ni nagyon vágyó heterácska a heté-
rák nemesebb klasszisából.”

Kazinczy Ferenc nagybátyja: An-
drás kegyelmi kérvénnyel fordult
öccse érdekében a császárhoz. Hat és
fél év után kihirdetik előtte a kegyel-
mi parancsot. „Öfelsége visszaadja
szabadságát — mondja a fogházpa-
rancsnok — én pedig azt kívánom,
hogy elkövetkező élete szerencse-
sebb legyen, mint az eddigi volt”.

Töltőtollat és csavar-író szakszerűen javítunk. Regi tollát becseréljük Fehér

írógép és töltőtoll vállalat, Str. Regina Maria 2. Telefon: 11-09.

Mivel élnek a kínaiak?

Az ősi kultúrájú kínai nép a világon a legegyszerűbbnek mondható. Jellemző adat erre az is, hogy a kínaiak ma is változatlanul olyan táplálkozási módot folytatnak, mint 4000 évvel ezelőtt. A kínai nép majdnem kizárólag azzal táplálkozik, amit maga termel. A kínai középosztály gabonával, rozskenyérrel és rizsszel él. A szójabab is jelentős táplálkozási eszköze. A kínai paraszt ugyszólván sohasem eszik húst. Az európai emberek táplálkozása a legujabb tudományos kutatások alapján naponta mintegy 100 gramm húst ír elő a protein tartalom miatt. Ezzel szemben a kínaiak majdnem teljesen növényevők. Legfeljebb disznóhúst esznek. Ennek a körülménynek az oka főleg gazdasági. Amíg ugyanis az európaiak hosszú idők óta kicserélik termékeiket, az országukban hiányzó cikkekkel, addig a kínai nép nem veszi igénybe az importot. A kínai táplálkozási mód is azt bizonyítja, hogy a vitaminanyagokat amelyeknek szükséges voltára Európában a tej nagyon drága, ezt a gyermekeknek 3, sőt 4 éves korukban is anyatejjel pótolják. Természetesen csak az alsó néposztályoknál. A magasabb kínai osztályok már némileg európaiasodtak. Érdekes azonban, hogy testileg mégis fejletlenebbek és gyengébbek, mint a növényevő kínai proletárok és parasztok. De ez csak külsőség, mert a kínaiak átlag sokkal kitartóbbak és munkabíróbbak, mint az európai embertestvéreik.

FÜRDŐ A VONATOKON.

A London és Edinburg között éjszaka közlekedő Rapid vonatokon fürdőszobákat állítottak be, hideg és meleg csapokkal. A fürdőhasználat díja két schilling. A fürdőszobák két méter magasak és másfél méter szélesek.

Neves magyar írók kitűnő művei rendkívül olcsó árban:

Balla Irma: Vaskuthy Gábor . . .	Lei 25
Drudy Gyula: Mohács . . .	" 25
Komádi László: A jó ember . . .	" 25
Darnay Kálmán: Bujdosó gyengysor . . .	" 25
Lovász Márton: Irisz . . .	" 25
Komor András: Fischmann és társa . . .	" 25
Kiszely Gyula: Csereházasság . . .	" 25
Darnay Kálmán: Festőszerelem . . .	" 25
Andai Ernő: Tengerfő . . .	" 25
Balassa Imre: Krisztus . . .	" 30
Miklós Jenő: Madárka . . .	" 35
Bibó Lajos: Kétféleképp szerelem . . .	" 15
Nádas Sándor: Akiért csak a kezét kell kinyújtani . . .	" 25
Pünköszt Andor: Bárcay Bella a szeretőm . . .	" 25

Cultura

könyvkereskedés Cluj, Str. Memorandului 4.

Elképzelhetetlen méretekben fejlődik a hadi repülés technichája

Az utóbbi időben egyre több és több szó esik arról, hogy milyen hallatlan szörnyűségeknek tekintene elébe a világ, ha egy légiháború kitörne. A bombavetők, repülőgépek, a vegyi gázok légifelháználása és az ezzel kapcsolatos különböző rettenetes módszerek alkalmazása valószínűleg rémképeket festenek az emberek szeme elé egy eljövendő légiháború pokoli veszedelméről. Mert az kétségtelen, hogy a jövő harcaiban az aviatika és a vegyi ipar fogja a legfontosabb szerepet játszani a motoros járművek és különböző öldöklőbbnél-öldöklőbb ágyuk, gépfegyverek és pusztító szerkezetekkel bőségesen felszerelt tankok mellett.

A vegyi ipar a mérgezőgázok elkészítésénél hallatlan fejlődésre és tökéletességre tett szert. Nap-nap után újabb és újabb gyilkosgázokat állítanak elő a vegyi laboratóriumokban, amelyek ellen hova-tovább mind nehezebbé válik a védekezés. A gyilkos gázok tökéletesítése ma

olyan méreteket öltött, hogy valóban a legszörnyűbb félelemmel lehet és kell gondolni egy esetleges jövőbeli háborúra.

BESZÉLŐ SZÁMADATOK

Az alábbiakban pedig néhány szemléltető adattal kívánjuk illusztrálni azt, hogy milyen óriási haladás történt a repülés. Az utóbbi években ugyanis a rekordoknak egész sorozatát döntötték meg és távolságban, gyorsaságban, időtartamban, a repülőgépek teherhordó képességében újabb és újabb, szinte hihetetlenül hangzó rekordokat és eredményeket értek el.

1910-ben a legnagyobb magassági rekordot Lagagneux pilóta tartotta 3100 méterrel. Schneider aviatikus 1920-ban már 10 ezer, Lamoiné 1933-ban 13.661, míg Donath pilóta 1934-ben 14 és félszer méteres magasságot ért el. Az oroszok az Ossoavichim Sirius ballonnal 22 ezer méter magasságba szállottak. Távolság tekintetében Bonnet kapi-

tány 1934-ben állított rekordot. A kapitány, aki híres francia repülő, nem kevesebb, mint 4300 kilométer távolságot repült be leszállás nélkül. Az időtartamát Helen Richey tartja a rekordot, aki 9 napot és 21 órát töltött fenn a levegőben. Gyorsaság tekintetében szinte korlátlanak látszanak a lehetőségek. 1933 decemberében Delmotte óránként 334 kilométeres gyorsaságot ért el. Pietro Scapinelli ezt a gyorsaságot a maga óránkénti 619 kilométeres sebességével szinte megkétszerezte és Angello olasz pilóta még ezt a rekordot is túlszárnyalta, amennyiben 1934 október 23-án 709 kilométert repült egy óra alatt. És még mindig bőségesen akadnak rekordok és rekorderek.

Tito Falconi olasz repülő 1933 augusztus 28-án 3 óra 6 percet repült a levegőben hátán feküdve Wiley Post az egész világot körülrepülte 7 nap és 18 óra alatt. És hogy mire képesek a repülőgépek? Már több olyan repülőgépet is készítették, amelyek egyszerre 160 embert képesek szállítani.

A LÉGI FLOTTÁK EREJE

Hol vannak itt a fejlődés határai?

És az örült tempójú fegyverkezés?

Mindezekhez a rekordokhoz hozzájárul még a világ örült tempójú légi fegyverkezése.

1929-től 1934-ig, tehát 5 év alatt Franciaország 11 milliárd frankot, tehát mintegy 70 milliárd lejt költött a maga légi flottájának növelésére és erősítésére. Franciaországnak 1370 katonai repülőgépe van, Angliának 1400, Olaszországnak 1170, Németországnak 2340, Lengyelországnak 250, Romániának 200-nál is kevesebb.

A rekordot itt Oroszország tartja ama 4200 katonai repülőgéppel, amely valóban egész kis hadsereg számba mehet.

MI LESZ HÁBORÚ ESETÉN?

És milyen képet lehet akkor alkotni a jövőről egy háború kitörése esetén, amikor áll az a tény, hogy 300, megfelelő vegyi anyagokkal, tehát mérgező gázokkal és bombákkal felszerelt repülőgép egyetlen éjszaka elpusztíthatja egész Londont, vagy egész Páris. Félni, rettentően félni kell tehát ezektől a szörnyű adatoktól, mert döbbenetes csak elgondolni is azt, hogy mennyivel többet adhatnának a világnak azok a kutatók, feltalálók és rekorderek, akik ahelyett, hogy a háború és öldöklés szolgálatába állítanak a maguk tudását, bátorságát és kezdeményező erejét, inkább a béke javára és az emberiség üdvére dolgoznak. Ha bombavetők gyártása és a mérgező gázok vegyi előállításának helyett például kórházakat, szanatóriumokat, iskolákat, emberszeretetre és kultúrára nevelő, az egyetemes emberiség haladását elősegítő intézményeket teremtenének és létesítenének. Ha azért vetélkednének, hogy ezen a téren állítsanak újabb és újabb rekordokat a lélek és a szív szolgálatába.

Rekordevők szomorú végzete

Egy newyorki ujság közlése szerint a világ legnagyobb evője jelenleg a Bifsztek Petinek csufolt amerikai, aki egy lakodalmón 9 kiló bifszteket evett meg egy ültőhelyén. A világ legnagyobb pástétom-evője, akit a jenkik a pástétomevők világ bajnokának neveznek, egy newyorki ember, aki 91 perc alatt 61 amerikai pástétomot evett meg, amelyek tudvalevőleg jókora nagyságúak. Szintén népszerű evőbajnok a „Bárany-Schmidt” néven ismert amerikai, aki 75 báranykotletet evett meg egy lakodalmón. Egy másik rekordevő 17 nagy görögdi-

nyét kebelezett be egy nap alatt. Szintén híres evőbajnok volt az a newyorki lakos is, aki egy óra alatt 25 keményre főtt tojást fogyasztott el. Ez azonban, szegény, produkciója után hirtelen meghalt, illetve szét pukkant. Hasonló sorsra jutott a világ leghíresebb kagylóevője, a kis Necksilas is, aki fogadásból 2400 kagylót akart elfogyasztani négy nap alatt. Három nap alatt meg is evett 600 darabot, a negyedik nap azonban már csak 298 kagylót tudott felhőrpinteni, mert ekkor hirtelen megütötte a guta.

A legbátrabb angol tengerésztiszt

Anvliában minden évben aranyéremmel tüntetik ki azt az angol állampolgárt, aki az előző év folyamán a leghősiesebb és legbátrabb cselekedetet vitte végbe. Ebben az évben az aranyérmet N. Richardson tengerésztiszt kapta meg, aki hősiességét a következő tettel bizonyította be:

Egy viharos éjszakán egy tengerész annak a hajónak fedélzetéről, amelyen Richardson mint tengerésztiszt szolgálatot teljesített, a tengerbe esett. A tiszt ruhástól a matróz után ugrott, hogy megmentse őt. A hajóról két mentőkötelet is dobta feléjük, hogy kimentsék őket a háborgó hullámok közül, de hiába. Richardson akkor uszással próbálta megmenteni a vízbeesett matrózt, de az olyan erősen kapaszzkodott beléje, hogy majdnem Richardsont a vízbe huzta. A tiszt végül is megragadta az egyik mentőkötelet és azt magára illesztette, azután óriási erőfeszítésekkel megmen-

tette a társát is. Az egész mentési akció több, mint másfél óráig tartott, amely idő alatt Richardson a mentésnél kizárólag saját erejére és bátorságára volt utalva. A hihetetlenül viharos tengeren, a hajó parancsnoka nem is gondolhatott arra, hogy mentőcsónakot bocsásson a vízre, mert az utasaival együtt menthetetlenül elpusztult volna. Amikor végre Richardsonékat rendkívül sok fáradság után a hajó fedélzetére huzták, a tengerésztisztnek még akkor is első gondja volt, hogy teljesen eszméletlen bajtársának eszméletre térítésén fáradozzék, csak amikor ez megtörtént, engedte, hogy az orvosok őt is gondozásba vegyék. A tengerésztiszt hősiességéről a hajó parancsnoksága illetékes helyen előterjesztést tett, így került az a nyilvánosság elé. Így szerzett Richardson érdemet arra, hogy az 1934. év leghősiesebb angol tetteinek jutalmául elnyerje az aranyérmet.

Mit kell tudni a mauri törzsfőnököknek?

Az újzélandi benszülöttek nem ismerik a saját nyelvükön való írás tudományát. A mauri törzsek minden tudományát, szokásait, hagyományait a törzsfőnökök őrzik meg és tartják fenn, akik valósággal csodaszámba menő emlékezőtehetséggel rendelkeznek. A maurik ebben rendkívül körültekintő módon járnak el. A fiatal benszülötteket igen nagy gondossággal kiválogatják és akik kitűnő emlékezőtehetséggel rendelkeznek, kiválasztják s azokat fokozott gondossággal nevelésben részesítik, hogy méltók legyenek a törzsfőnöki tisztségekre. A mauri törzsfőnökségnél első kellék az, hogy hibátlanul tudja emlékezetből elmondani saját törzsének egész történetét. Sokat emlegetik Kaumatua törzsfőnök esetét, aki most közel 80 éves, de még ma is valósággal el tudja bünyölni az angol hatóságok képviselőit a törzseiről elmondott csodálatos történetekkel. Kaumatua legutóbb egyfolytában három napig mesélte el angol tudósok előtt a mauri nép 34 generációjának történetét, több, mint ezer évre visszamenőleg és a tudósok szinte ámulnak a csodálattól, mert az öreg törzsfőnök mindig új dolgokat tudott mondani, úgy, hogy soha a legkisebb hibát nem ejtette az emlékezőtehetsége. Ezt az angol tudósok úgy ellenőrizték, hogy elbeszéléseit gyorsírókkal lejegyeztették, de Kaumatua még csak egyetlen egy nevet, vagy időpontot sem tévedett a háromnapos elbeszélés alatt. De hasonló eseteket még sokat följegyeztek az Új-Zélandban megforduló angol kutatók és tudósok.

— EZ AZTÁN FORGALOM.

Newyork központi negyedében, a Manhattanban, összesen 30 ezer lift van forgalomban, amelyek naponta sokkal több utast szállítanak, mint az autóbuszok, villamosok és a földalatti vasutak. Átlagosan 12 és félmillió embert szállítanak naponta ezek a liftek, amelyek naponta 150 ezer kilométernyi utat tesznek meg le és föl a levegőben.

— AZ ÓRIÁSOK CSALÁDJÁ Londonból közlik: az angliai Maidstoneben é. egy család, amely joggal tekintheti magát Anglia legmagasabb családjának. Az apa, John Upton 180 cm. magas, míg hat fia között egyetlen egy sincs, akinek magassága a 185 cm.-t ne haladná meg. Sőt két fia már 2 méternél felüli magasságot ért el. Az apa és hat fia — ez a család egyik nevezetessége — mind résztvettek a világháboruban és a francia fronton harcoltak, azonban egyikük sem sebesült meg sohasem. Most valamennyien egy papírgyárban dolgoznak. Az óriás-család tagjai ezenkívül hatalmas erejükről híresek. Legutóbb például az egyik Upton-fiu biciklivel haladva az utcán, nekiszaladt egy kis könnyű kocsinak, amelybe egy ló volt befogva. A bicikli lovastul kapta el a kocsit, amely lovastul mindegyik felborult. A kétméteres óriás nem sokat teketóriázott, hanem odament és egyedül talpraállította a kocsit és a lovat. A kocsiiban ülő embereknek, de a lónak sem történt semmi különösebb baja. Ez az eset az Upton-család amugyis nagy tekintélyét csak még jobban megnövelte és Maidstone városa nagyon büszke is az egész Upton-családra.

Uszó színház

Egy német eredetű orosz festőművész: Walentin Müller a Volga folyón uszó-színházat rendezett be. Ez az uszó-színház egy háromemeletes gőzösön van, amelynek közép-ső termében rendezték be a színház-helyiséget, 600 személy befogadására.

A gőzös többi részében van a könyvtár és muzeum, ezenkívül több lakó és szórakozó helyiség. Az uszó-színház azt a célt szolgálja, hogy a folyó mentén élő lakosság számára közvetítse a szovjet kultúra eredményeit.

Beszélgetés a pácienssel, aki ötven évvel ezelőtt elsőnek kapta a Pasteur-oltást

Nyáron lesz ötven éve annak, hogy Pasteur az első veszettkutya-harapásos emberi lényt szérumával beoltotta s ezzel megmentette a haláltól. 1885 nyaráig a veszettkutya, macska, farkas harapásai biztos és borzalmasan kínos halált jelentettek. Az első, aki a megharapottak sorából szérumoltással életben maradt, kilencéves fiúcska volt, az elzászi Josef Meister. Kétségbeesett szülei hozták Párisba Pasteurhoz, akinek gyógymódjáról a lapokból értesültek. Az akkor kilencéves fiúcska ma is él, egyike a hatalmas Pasteur-intézet alkalmazottainak. A nagy kutató ugyanis szérummal oltott első páciensét megkedvelte s amikor intézetét felállították, egzisztenciát biztosított neki, laboránsnak vette fel.

Meister egészséges, erős ember, akinek halántéka körül még csak most kezd ezüstözni a haj. Nagy megilletődéssel beszél öt évtizeddel ezelőtti élményeiről és a nagy tudósról:

— 1885 nyarán Selestat-ban laktunk, apám pék volt s gyakran küldött át a szomszédos falu, Maison-goutte sörgyárába, ahol olcsón adták az élesztőt. Egyik ilyen alkalommal a két falu között az uton veszett vadászkutya harapott meg. Még most is a szemem előtt van a rohadó idomtalan állat teljes vad eszeveszettségében. A kutya tizennégy vérző sebet ejtett combjaimon. Alig tudtam hazavánszorogni. Otthon ki mosták s a falusi borbély izzó vassal ki is égette a sebeket. Szüleim nagyon megijedtek, amikor a kutyát sikerült leteríteni s a boncolásnál megállapítást nyert, hogy veszett volt. A harapáshelyek kiegetése igen bizonytalan módja a gyógyításnak. Az esetek tulnyomó többségében a megmaradt iszonyú kénok közepette kiszenvedtek. Ezért élt-

hető szüleim nagy ijedelme. Szerencsémre már akkoriban olvastunk az újságokban arról, hogy egy párisi kémikus veszettség elleni szérum előállításán dolgozik s így utrakeltünk, hogy megkeressük Párisban Pasteurt. A nagy tudóst nehéz volt megtalálni, mert gyakorló orvosok kuruzslónak tartották s ha tudták is, nem adták meg a címét. Aztán végre mégis csak megtaláltuk. Anyám Pasteur lábai elé vetette magát s úgy kérte, mentsen meg. A nagy tudós megnézte sebeimet, rövid tanácskozással vonult vissza két orvos-asszisztensével, Granger-vel és Vulpian-nal s azután megkezdették húszonégynapos kezelésemet.

Meister szemei megtelnek könnyel, amint Pasteurra emlékezik.

— Amikor először láttam felém közeledni a fecskendővel, ijedten néztem rá. Erre letette az orvosi műszert, csokoládét hozott s így biztató: ne félj fiam, nem fog nagyon fájni! Amikor már gyógyultan elbocsáthatott volna, még visszatarított s később sem feledkezett meg rólam. Figyelemmel kísérte gyermekkoromban tanulmányomat, majd felvett laboratóriumába.

Josef Maister legbecsesőbb kincsei közé tartozik a nagy tudós egy levele, amelyet Pasteurtól kapott röviddel gyógyulása után.

— Köszönöm újévi jókívánságaidat. Légy jó gyermek, tanulj szépen, hogy szüleidnek örömet okozhass. Mi a laboratóriumban most már sok harapásos embert kezelünk, havonta átlag 140-et. Hosszu azoknak a sora, akiknek élén elsőként Te állsz. Mellékelve küldök neked husz frankot, szeretettel köszönt Pasteur bácsi. 1888. január.

Az emberiség nagy jótevőjének portréjához az első páciens esete újabb jellegzetes vonással járul hozzá.

A HALÁL

HAJÓJA

René Jeanne és
Pierre Mariel
regénye

(37)

Az ucca egyik felén vasár, a másik oldalán kémiai gyártelep húzódott el. Max már-már feladta a reményt és visszafelé indult a tömegben, amikor egyszerre, kis kapun, amelyet akkor tártak fel éppen, réztáblát vett észre, alig nagyobb, mint egy névjegy. Apró betűkkel ezek a szavak álltak rajta: „A. D. Részvénytársaság”.

Max ugyancsak megörült. Néhány lépést hátrált. A fal, amely a gyárépületet körülvette, oly magas volt, hogy mögötte semmi sem látszott. Szinte börtön falának tetszett. Még azt sem lehetett megállapítani, hol kezdődik és hol végződik az A. D. telke. A fiatal férfin nyugtalan érzés veti erőt és szorongása még fokozódott, amint észrevette, milyen különös azoknak az embereknek az arca, akik az A. D. kapujából az uccára lépnek. Férfiak, nők egyaránt szürke munkaruhában voltak. Az arcuk beesett és sovány, szemük riadtfényű, vontatott áráruk kimerültségről tanuskodott és valami elárulta, hogy nemcsak az egész délelőtti munka fárasztotta el őket, hanem valami nyomasztó hangulat nehezedik rájuk. Nyoma sem volt annak a gyermekes, felszabadult jókedvnek, amely a világ minden táján a munka után szabadba töltő munkásokat és hivatalnokokat jellemzi.

Egyszerre tompa robajjal becsapódott a kapu. Max felriadt töprengéséből.

Egy pillanatig arra gondolt, hogy becsönget és kikérdezi a portást, aki a csöngetésre kaput nyit. De vajjon okos dolog volna ez? Nem sokkal jobb, ha még egy kicsit vár? Hiszen nincs sürgős teendője. Rábrázza magát a véletlenre, amely már több ször segítségére sietett.

Gyors léptekkel elindult abba az irányba, amerre az A. D. munkásai igyekeztek és utolért egy kisebb csoportot, amely megállt az uton vitakozni. Max éppen akkor ért oda hozzájuk, amikor már rovább indultak, a járda egész szélességét elfoglalva. Nesztelen, óvatos léptekkel ment mögöttük és figyelte, mit beszélnek. A következő pillanatban kis hirtelen, hogy hangosan fel ne kiáltott: az A. D. munkásai oroszok voltak.

Igy tehát bármire fordul is, bármily nyomra jut ebben a titokzatos ügyben, mindenütt oroszokra bukkan. Szonja és Pojidaieff oroszok voltak. Orosz volt a kísértethajó a Frida nevű gőzös kapitánya, Oroszok az A. D. munkásai, azé a gyáré, amely a Frida rakományát utnak indította.

A fiatal pilóta a járda szélén megállt. A szíve olyan hevesen dobogott, hogy majd szétrepesztette a mellét. Ösztönszerűleg érezte, hogy mindig közelebb jut a rejtély nyitjához.

(Folytatjuk.)

Cenzura!

**Olcsón,
szépen,
jól fest,
tisztít**

CZINK

vegyészeti gyára